

374.22
ด 27 ค
ร.3

ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ปริญญานิพนธ์
ของ
สมลักษณ์ เพชรช่วย

๕17 ก.พ. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

ธันวาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสาขาสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

บทคัดย่อ
ของ
สมลักษณ์ เพชรช่วย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ธันวาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนการศึกษาระยะสามัญวิธีเรียนทางไกล โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสิทธิภาพในการทำงาน ขนาดของโรงงานและประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 409 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และวิธีการของนิวแมน คูลส์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษา โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ประสิทธิภาพในการทำงาน ขนาดของโรงงานและประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม
 - 2.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 - 2.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 - 2.3 นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.6 นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.7 นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.8 นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**THE EXPECTATION OF FACTORY WORKERS IN THE DISTANCE
LEARNING GENERAL EDUCATION PROGRAM
OF INDUSTRIAL IN RAYONG**

**AN ABSTRACT
BY
SOMLUK PHETCHOUY**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
December 1997**

The purposes of this research were to study the learning expectation of factory workers in attending the non-formal distance education programme in Rayong Province concerning 3 areas namely : instructional process, the roles of the teacher, the knowledge application for quality of life promotion and to compare their learning expectation by sex, age, marital status, educational level, income, working experiences, size and type of factory. the sample consisted of 409 students who were workers in the industrial factory by purposive sampling. The instrument used in collecting data was the rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Newman Keuls method

The research findings were as follows ;

1. The learning expectation of the non-formal distance education students were at a high level both in total and in each categories.

2. The comparison of learning expectation of distance education students classified by sex, age, marital status, educational level, income, working experiences, size and type of factory income, working experiences, size and type of factory were :

- 2.1 There was no significant difference in sex toward the learning expectation of distance education students in total categories, and there was significant difference at the level of .05 in instructional process, while there was no significant difference in other categories.

- 2.2 There was no significant in age toward the learning expectation of distance education students in both total and in each categories.

- 2.3 There was no significant difference in marital status toward the learning expectation of distance education students in total categories, and there was significant at the level of .05 in knowledge application for quality of life promotion while there was no significant difference in other categories.

- 2.4 There was no significant difference in educational level toward the

learning expectation of distance education students in both total and in each categories.

2.5 There was no significant difference at the level of .05 in income toward the learning expectation of distance education students in total categories, and there was significant difference at the level of .05 in instructional process, while there was no significant difference in other categories.

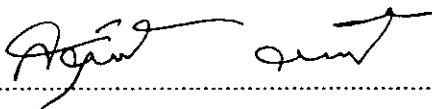
2.6 There was no significant difference in working experiences toward the learning expectation of distance education students in both total and in each categories.

2.7 There was no significant difference in factory size toward the learning expectation of distance education students in both total and in each categories.

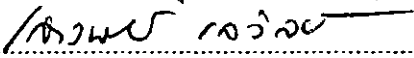
2.8 There was no significant difference in factory type toward the learning expectation of distance education students in both total and in each categories.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

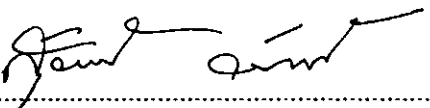
.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

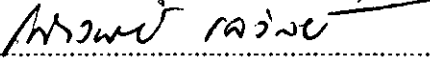
.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

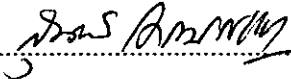
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

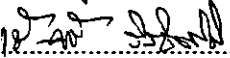
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

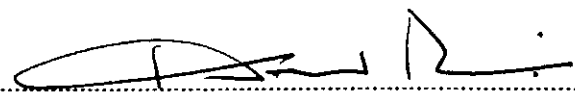
x ..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ไชยศรี วิวิธศิริ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 31 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาและรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลัย กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำและควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ดร.สุนทร โคตรบรรเทา และรองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ ที่ได้กรุณารับเป็นกรรมการสอบปากเปล่า ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์และกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมประสงค์ วิทย์เกียรติ ผู้อำนวยการบุญส่ง กุวารากุล และผู้ช่วยผู้อำนวยการวราภรณ์ ศิริวรรณ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแนะนำ แก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยองและเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองระยอง อำเภอแกลง อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง อำเภอปลวกแดง ที่กรุณาให้ข้อมูลและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขออุทิศความดีที่ได้จากปริญญานิพนธ์ให้แก่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู อาจารย์ทุกท่านที่เคยถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณสงบ เพชรช่วย ที่เป็นกำลังใจ ให้ความห่วงใยดูแลเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำปริญญานิพนธ์ และท้ายสุดขอขอบใจนางสาวนลินี เพชรช่วย ที่เข้าใจและให้กำลังใจแม่ตลอดมา

สมลักษณ์ เพชรช่วย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้เกี่ยวกับความคาดหวัง	9
การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	12
หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกล	26
โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง	32
แนวคิดในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้ใช้แรงงาน	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	42
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	45
การสร้างเครื่องมือ	46
การรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 49

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 49

5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 84

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า 84

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า 86

อภิปรายผล 89

ข้อเสนอแนะ 97

บรรณานุกรม 100

ภาคผนวก 107

ประวัติย่อของผู้วิจัย 120

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนโรงงาน เงินทุน คนงาน แยกตามอำเภอ (ยอดรวมสะสม)	33
2	ตารางประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
3	รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	50
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการเรียน การศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการเรียนการสอน ด้านครูประจำกลุ่มและด้านการนำ ความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	53
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการเรียน การศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการเรียนการสอน	54
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการเรียน การศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	57
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวังในการเรียน การศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	60
8	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	63
9	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	64
10	เปรียบเทียบความแปรปรวนความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	65
11	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน โดยรวมและ รายด้าน	66

12	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและ รายด้าน	67
13	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน.....	68
14	เปรียบเทียบความแปรปรวนความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	69
15	เปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านการเรียนการสอน ระหว่างนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน แยกเป็นรายคู่ ...	70
16	เปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้าน ระหว่างนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน แยกเป็นรายคู่	71
17	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	72
18	เปรียบเทียบความแปรปรวนความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	73
19	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีขนาดโรงงานต่างกัน โดยรวมและ รายด้าน	74
20	เปรียบเทียบความแปรปรวนความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีขนาดโรงงานต่างกัน โดยรวมและ รายด้าน	75

21	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่ทำงานตามประเภทของโรงงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน	76
22	เปรียบเทียบความแปรปรวนความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานประเภทต่างกัน โดยรวม และรายด้าน	77
23	ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของ นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการเรียน การสอน.....	78
24	ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของ นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านบทบาท ครูประจำกลุ่ม	80
25	ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยองด้านการนำ ความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	81
26	ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของ นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านอื่น ๆ	82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคโลกาภิวัตน์(Globalization) ความเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็ว กระแสของความเปลี่ยนแปลงนี้แพร่สะพัดไปทุกมุมโลก และมีผลกระทบทั้งในทางดีและทางร้ายต่อชีวิตของคนในประเทศต่าง ๆ อย่างรุนแรง ประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบอย่างหนักต้องเร่งหาทางปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ต้องเร่งพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศให้รับรู้ รอบรู้และถ่องรู้ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนข่าวสารต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง จึงจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถแข่งขันและร่วมมือกับนานาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 7)

การศึกษาเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือระบบการเรียนรู้ของบุคคลในปัจจุบันได้ยอมรับกันทั่วไปว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคลและประเทศชาติ ในอดีตที่ผ่านมาการจัดการศึกษาในประเทศไทยได้เน้นหนักแต่เฉพาะการศึกษาในระบบโรงเรียน แต่เนื่องจากการเพิ่มของประชากรอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้รัฐบาลไม่สามารถที่จะจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนให้ตอบสนองต่อความต้องการทางการศึกษาที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วได้ การศึกษานอกโรงเรียนจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการขยายโอกาสทางการศึกษา การปรับปรุงและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ในสภาพสังคมปัจจุบันการศึกษาน่าจะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเรา แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้นปรากฏว่ายังมีประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพียงพอที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตหรือการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง เนื่องจากข้อจำกัดต่าง ๆ รวมถึงโอกาสที่ไม่เอื้ออำนวย การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จึงเป็นทางเลือกที่เปิดโอกาสให้กับผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยจะมีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการเรียนโดยวิธีเรียนทางไกล ชั้นเรียนหรือตนเอง ซึ่งสามารถเลือกวิธีเรียนได้ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของตนเองทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา วิธีเรียนแบบทางไกลได้รับความนิยมจากประชาชนมาก เป็นรูปแบบของการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาพของผู้ที่อยู่ห่างไกล และผู้ที่มีการต้องประกอบอาชีพที่ไม่มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนเหมือนนักเรียนทั่วไป กล่าวคือ นักศึกษาทางไกลไม่ต้องไปนั่งเรียนในห้องเรียนทุกวัน สามารถติดตามบทเรียน ด้วยการฟังวิทยุ ตามตารางเวลาที่กำหนดและศึกษาคู่มือผู้เรียนซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเรียนด้วยตนเอง มีการพบครูประจำกลุ่มเพื่อร่วมกิจกรรมการพบกลุ่มทุกสัปดาห์ หรือทุก ๆ 2 สัปดาห์ ตามเวลาและสถานที่ที่ได้ตกลงกันไว้

ประเทศไทยเริ่มนำระบบการศึกษาทางไกลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียน ประมาณปี พ.ศ. 2518 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลทางวิทยุและไปรษณีย์ โดยนำเอาเทคโนโลยีการสื่อสารต่าง ๆ มาสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อขยายบริการให้ถึงประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา จากการสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ประชากรวัยแรงงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป) มีการศึกษาระดับไม่เกินประถมศึกษาอยู่ถึงร้อยละ 83.6 และแรงงานที่จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีอยู่เพียงร้อยละ 6.1 เท่านั้น รัฐบาลได้ตระหนักปัญหานี้ จึงกำหนดนโยบายที่จะให้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กว้างขวางขึ้น โดยให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน สร้างเสริมความเสมอภาคทางการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชนนอกระบบโรงเรียน โดยการให้ความรู้ขั้นพื้นฐาน ความรู้และทักษะวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตของประชาชน เป็นการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับประชาชนโดยจัดหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ใช้เวลาเรียนตามข้อจำกัดของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น สามารถทำงานให้เกิดรายได้และมีการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ได้พร้อม ๆ กัน ตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ซึ่งนำมาใช้ในระหว่างพุทธศักราช 2540-2544 ได้มีเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพและสมรรถภาพของคน มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล ชุมชนและประเทศ ให้ผู้เรียนมีการพัฒนาเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุล ทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกาย สังคมเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและ

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระบวนการศึกษาซึ่งมี"ผู้เรียน" เป็นเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา ผู้ใช้แรงงานเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษกลุ่มหนึ่งที่จะต้องจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต พัฒนาให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ กระบวนการพัฒนาการศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้โอกาสผู้เรียนมีบทบาทร่วมในการพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพและมาตรฐาน

ในปัจจุบัน พื้นที่จังหวัดระยองได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตอุตสาหกรรมสมัยใหม่และยังได้รับการพิจารณาให้เป็นพื้นที่ในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต 3 เป็นพื้นที่ในเขตที่โรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เข้ามาตั้งในพื้นที่จังหวัดระยองจะได้รับสิทธิพิเศษในการเสียภาษี ทำให้นักลงทุนเข้ามาตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น นอกจากนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ซึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมปิโตรเคมี มีโรงงานจำนวน 34 โรงงาน ผู้ใช้แรงงานประมาณ 7,416 คน ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ที่ตั้งกระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ จำนวน 775 โรงงาน มีผู้ใช้แรงงาน ประมาณ 26,268 คน ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยองจึงให้ความสนใจในการสมัครเข้าเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลเป็นจำนวนมาก ซึ่งการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญนี้เป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาชีวิตและสังคม หลักการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ มีทักษะปลูกฝังเจตคติที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการหรือเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว

จากที่กล่าวมานี้ การให้การศึกษาแก่ผู้ใช้แรงงานเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพแรงงานให้มีความสามารถ ความก้าวหน้า เป็นประโยชน์ต่อสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษานอกโรงเรียน ได้จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสายสามัญ โดยมีนโยบายมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา และมีผู้ใช้แรงงานเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง เพื่อยกระดับความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต เปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลให้แก่ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยองนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะเนื้อหาและรูปแบบของการจัดการเรียน

รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการตามที่นักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานมุ่งหวังหรือ คาดว่าจะได้รับจากการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนปฏิบัติงานและปรับปรุง การบริการการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล เพื่อจะบูรณาการให้เกิดความกลมกลืนระหว่าง การเรียน การทำงานและวิถีการดำรงชีวิต อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ใช้แรงงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยองต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง 3 ด้าน คือ การเรียนการสอน บทบาทครูประจำกลุ่ม และการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ ในการทำงาน ขนาดของโรงงานและประเภทของโรงงาน
3. เพื่อรวบรวม ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปพิจารณาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขในการ ดำเนินงาน ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรที่จะนำมาใช้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการ ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคาดหวังของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม ด้านการเรียนการสอน ด้านบทบาทครูประจำกลุ่มและด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ประชากร ประชากรสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ใน 4 อำเภอของ จังหวัดระยอง ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านฉาง อำเภอบ้านค่าย อำเภอแกลง ซึ่งเป็นอำเภอที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 4,064 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมและลงทะเบียนเรียนวิธีเรียนทางไกล ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ใน 4 อำเภอของจังหวัดระยอง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 409 คน

3. ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรที่ใช้สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตัวแปร คือ

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น

4.1.1 เพศ แบ่งเป็น

- 1) ชาย
- 2) หญิง

4.1.2 อายุ แบ่งเป็น

- 1) น้อยกว่า 18 ปี
- 2) 18 - 25 ปี
- 3) มากกว่า 25 ปี

4.1.3 สถานภาพการสมรส แบ่งเป็น

- 1) โสด
- 2) สมรส

4.1.4 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

- 1) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
- 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

4.1.5 รายได้ต่อเดือน แบ่งเป็น

- 1) ต่ำกว่า 3,000 บาท
- 2) 3,001 - 6,000 บาท
- 3) 6,001 บาทขึ้นไป

4.1.6 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) น้อยกว่า 3 ปี
- 2) 3 - 6 ปี
- 3) มากกว่า 6 ปี

4.1.7 ขนาดของโรงงานที่ทำงาน

- 1) โรงงานขนาดเล็ก
- 2) โรงงานขนาดกลาง
- 3) โรงงานขนาดใหญ่

4.1.8 ประเภทอุตสาหกรรมที่ทำงาน

- 1) อุตสาหกรรมแปรรูป
- 2) อุตสาหกรรมก่อสร้าง
- 3) อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก
- 4) อุตสาหกรรมบริการ

4.2 ตัวแปรตาม ตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง แบ่งความคาดหวังในการเรียนเป็น 3 ด้าน คือ

4.2.1 ด้านการเรียนการสอน

4.2.2 ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม

4.2.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคาดหวัง (Expectancy) หมายถึง ความปรารถนา ความมุ่งหวังหรือการคาดหวังจะได้รับของนักศึกษาสายสามัญที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม

2. ความคาดหวังในการเรียน หมายถึง ความมุ่งหวังของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล 3 ด้าน

2.1 ด้านการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่คุณเรียนคาดหวังว่าจะได้รับความรู้จากรูปแบบการเรียนที่เป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดของตนเอง โดยผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ สื่อหลัก คู่มือเรียน เอกสารประกอบการสอน สื่อเสริม วิทยุ โทรทัศน์ เทปคาสเซต วีดิโอเทป และการพบกลุ่ม

2.2 ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม หมายถึง สิ่งที่คุณเรียนคาดหวังว่าจะได้รับจากพฤติกรรมการแสดงออกของครูประจำกลุ่มที่ปฏิบัติต่อนักศึกษาซึ่งแสดงออกถึงความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ด้านการให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์ การแนะแนว และการให้คำปรึกษาช่วยเหลือการเรียน

2.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้

3. การศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนตามหลักสูตรสายสามัญ ซึ่งมี 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดการเรียนโดยใช้สื่อทางไกลแบบประสม ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเสริม (วิทยุ, โทรทัศน์) และการพบกลุ่ม

4. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม โดยลงทะเบียนเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลกับศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียนอำเภอในจังหวัดระยอง แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

5. โรงงานอุตสาหกรรม หมายถึง อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังตั้งแต่ห้าแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคนขึ้นไป

โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม สำหรับทำ ผลิตภัณฑ์ ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ทดสอบ
ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ผู้วิจัยได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับความคาดหวัง
2. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
3. หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกล
4. โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง
5. แนวคิดในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้ใช้แรงงาน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับความคาดหวัง

1. ความหมาย คำว่า "ความคาดหวัง" ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สุณีย์ ชีรดากร (2525 : 92) ให้ความหมายของ "ความคาดหวัง" ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของคนว่า ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เราเคยมีประสบการณ์เดิมมาก่อนในชีวิตจริงของคนเรานั้นสิ่งที่คาดหวังไว้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ มักจะไม่ตรงกันเสมอไปช่องว่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังไว้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ เรียกว่า "Discrepancy" Discrepancy จะเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้คนเกิดการตื่นตัวได้

สุรางค์ จันทน์เอม (2525 : 54-55) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า ความคาดหวัง (Expectation) คือ ความเชื่อว่าสิ่งใดที่น่าจะเกิดขึ้นและสิ่งใดบ้างน่าจะไม่เกิดขึ้น ความคาดหวังจะเกิดขึ้นได้ถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล เช่น บุคคลเคยมีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันกับประสบการณ์ใหม่ก็อาจทำการคาดหวังได้ไม่พลาดเกินไป หรืออาจจะคาดหวังได้ถูกต้อง บุคคลที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนในสิ่งใดมักจะไม่มี การคาดหวังในสิ่งนั้นหรือหากมีการคาดหวังก็มักไม่เกิดขึ้นจริงตรงตามที่คาดหวังไว้ ความคาดหวังที่ประสบความสำเร็จช่วยให้บุคคลมีทัศนคติต่อตนเองไปในทางที่ดีขึ้น

ซิล (อานนท์ ผกากรอง. 2529 : 16 ; อ้างอิงมาจาก Sill. 1968 : 230) กล่าวว่า

ความคาดหวังเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นอย่างไร และถ้าความคาดหวังนั้นจะมีผลต่อผู้แสดงความคาดหวังแล้วสามารถชี้ถึงความตั้งใจในการปฏิบัติงานจากระดับความคาดหวังได้

เมอร์เรย์ (นวลฉวี สุขหลาย. 2530 : 32 ; อ้างอิงมาจาก Murray. 1962 : 416)

ให้ความหมายของคำว่า "ความคาดหวัง ตามความคิดของเมอร์เรย์ หมายถึง ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ เมื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเคยทำและความคาดหวังนั้นเป็นระดับที่บุคคลปรารถนาไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง" เขาได้อธิบายต่อไปว่าบุคคลจะรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการที่จะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขึ้นอยู่กับระดับความยากหรือความง่ายของงานที่ให้ทำนั้น ถ้างานนั้นเป็นงานที่ง่ายมาก การทำสำเร็จก็ไม่มี ความหมาย และในทางตรงกันข้าม งานที่มีความยากมาก ๆ ก็จะไม่ได้ผลเช่นเดียวกัน เพราะผู้ทำจะไม่เกิดความรู้สึกว่างานนั้นเป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ ด้วย เกิดความรู้สึกว่าแม้ทำไม่สำเร็จก็ไม่คิดว่าเป็นความล้มเหลว ดังนั้น ความรู้สึกที่ตนประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวจะไม่เกิดขึ้นเมื่อทำงานในระดับกลาง ๆ

สรุปได้ว่า ความคาดหวังประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประสิทธิภาพ การกระทำและอนาคต ดังนั้น สามารถสรุปความหมายของความคาดหวังได้ว่า หมายถึง ความมุ่งหวังหรือคาดคะเนของบุคคลที่มีต่อคนอื่นให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนปรารถนาให้เป็นไปในอนาคต

2. ลักษณะความคาดหวัง

บรูม (อุดมพร ตันตนะรัตน์. 2531 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Broom. 1963 : 35) ได้เสนอแนะข้อควรพิจารณาในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. พิจารณาว่า เป้าหมายที่จะไปสู่มีคุณค่ามากน้อยเพียงไร
2. พิจารณาว่า สิ่งที่จะทำนั้นสามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงใด

ความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการดังกล่าวนี้ จะเป็นองค์ประกอบหรือตัวชี้แห่งความสำเร็จซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของแต่ละคนในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ในการกระทำต่าง ๆ บุคคลจะมีการตั้งจุดหมายหรือคาดหวังเพื่อจะให้ได้ไปประสบความสำเร็จตามที่บุคคลคาดหวังเอาไว้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นจริงขึ้นมา

เทอเนอร์ (Turner, 1982 : 349-351) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความคาดหวังว่า ลักษณะของความคาดหวังนั้นเปรียบเหมือนกับ "การเล่นละครเวที" กล่าวคือ จะต้องมีการแสดง ผู้ชม และมีบทบาทสำหรับผู้แสดง คือ

1. ความคาดหวัง หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่าง ๆ ทางสังคมจะสามารถเปรียบเทียบได้ เช่นกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่าง ๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐานเป็นตัว กำหนดว่า บุคคลควรจะมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ทางสังคม จะถูกจัดระบบและควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และเงื่อนไขของสังคมที่ แตกต่างกันไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่น ๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่ง เปรียบเหมือนสคริปต์ที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคมดังกล่าวแล้ว บุคคลในสังคมจึงต้องมีการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของ บุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออกและสามารถมีปฏิสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคม และบุคคลอื่น ๆ

3. ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ใน สถานภาพต่าง ๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่นที่เป็นเครื่องนำทาง ไปสู่การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เป็นความคาดหวังร่วม จะเห็นได้ว่า ความคาดหวังนี้เป็นสิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจในการทำอะไร เพราะ บางครั้งคนเราจำเป็นต้องตัดสินใจเพื่อเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรืออันใดอันหนึ่ง ในกรณีที่เกิด ความต้องการหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน

3. การกำหนดความคาดหวัง

นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล (2540 : 11) กล่าวถึงการกำหนดความคาดหวังตาม ความคิดของ เดอ เช็คโค ว่าการกำหนดความคาดหวังของบุคคล นอกจากขึ้นอยู่กับระดับความ ยากง่ายของงานแล้ว ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมาในครั้งนั้น ๆ ด้วย ดังที่ เดอ เช็คโค ได้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลเคยประสบความสำเร็จในการทำงานนั้นมาก่อน ก็จะทำให้การกำหนด ความคาดหวังในการทำงานในคราวต่อไปสูงขึ้นและใกล้เคียงกับความสามารถจริงมากขึ้น แต่ ในทางตรงกันข้ามระดับความหวังต่ำลงมาเพื่อป้องกันมิให้ตนเกิดความรู้สึกล้มเหลวจากการที่ วางระดับความหวังไว้สูงกว่าความสามารถจริง

การที่บุคคลจะกำหนดความคาดหวังของตนนั้นจะต้องประเมินความเป็นไปได้ด้วย ทั้งนี้เพราะความคาดหวังเป็นความรู้สึกนึกคิดและคาดการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยสิ่งนั้น ๆ อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ความรู้สึกนึกคิดหรือคาดการณ์นั้นจะมีลักษณะเป็นการประเมินค่าโดยมาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัดการคาดการณ์ของแต่ละบุคคลแม้จะเป็นการให้ต่อสิ่งที่เป็รูปธรรมหรือนามธรรมชนิดเดียวกันก็อาจจะแตกต่างกันออกไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ ความสนใจและการเห็นคุณค่าความสำเร็จของสิ่งนั้น ๆ

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนเป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาชีวิตและสังคม หลักการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ย้ายโอกาสหรือขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ฝึกทักษะ ปลูกฝังเจตคติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ อีกทั้งสามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของวิทยาการที่เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุขตามแก่อัตภาพ

อนึ่ง การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้กลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียนนั้นได้คำนึงถึงข้อจำกัดที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ทั้งด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการและเวลาว่างจากภารกิจการงานอาชีพ จึงได้จัดให้มีวิธีเรียนแบบชั้นเรียน ทางไกล ด้วยตนเองและตามอัธยาศัย ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความเหมาะสมของตน

1. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

1.1 หลักการ

1.1.1 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อันเป็นพื้นฐาน ให้เห็นช่องทางสำหรับประกอบอาชีพตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ตลอดจนรู้จักหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกงานอาชีพเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น

1.1.2 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียน ไปใช้ให้

เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ

1.1.3 เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างความเป็นเอกภาพในด้านจริยธรรมสอดคล้องกับสภาพการณ์แก้ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น

1.1.4 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพในด้านจริยธรรม ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมไปในแนวทางอันจะเป็นการช่วยพัฒนาประเทศ

1.1.5 เป็นการศึกษาที่จัดให้ประสานสัมพันธ์กันทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

1.2 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนี้

1.2.1 รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อมและวิชาการ

1.2.2 มีความรู้และทักษะเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ การศึกษาเพิ่มเติม การดำเนินชีวิต

1.2.3 เห็นคุณค่าและธำรงไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมอันดีงาม

1.2.4 เข้าใจปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ รู้จักพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

1.2.5 เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม มีระเบียบวินัยรู้จักสิทธิหน้าที่ของพลเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม

1.2.6 มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ ฝึกให้ขยัน อดทนและประหยัด ตลอดจนรู้จักสงวนบำรุงรักษาสาธารณสมบัติและทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.3 การเรียนการสอน

1.3.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนเนื้อหาในแต่ละบทเรียนควรให้

ยึดหยุ่นตามเหตุการณ์สภาพท้องถิ่น ความสนใจของผู้เรียนและให้มีความสัมพันธ์ระหว่าง
หมวดวิชามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.3.2 ผู้สอนควรใช้วิธีสอนที่จะให้ผู้เรียนรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น
ฝึกให้คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และรู้จักนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน โดยพิจารณา
วิธีสอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับจุดประสงค์ และลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น การสอนแบบแก้ปัญหา
ค้นคว้า อภิปราย ทำงานเป็นกลุ่ม ฯลฯ

1.3.3 ผู้สอนควรคำนึงถึงการที่จะให้ผู้เรียนมีโอกาเรียนทั้งภาควิชาการและ
ภาคปฏิบัติ ซึ่งมีผลส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลและให้ผู้เรียนอยู่ในสังคม
ได้อย่างมีความสุข

1.4 เวลาเรียน

ในปีการศึกษาหนึ่ง แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียน ภาคเรียนละ 20
สัปดาห์และอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

1.5 หน่วยการเรียน

การกำหนดหน่วยการเรียนหมวดวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรให้ถือเกณฑ์
การเรียน ดังนี้

1.5.1 ภาควิชาบังคับ 4 หมวดวิชา คือ ภาษาไทย (7 หน่วยการเรียน) ส่งเสริม
คุณภาพชีวิต (13 หน่วยกิต) คณิตศาสตร์ (3 หน่วยกิต) และโลกของงานอาชีพ (3 หน่วยกิต)

1.5.2 หมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชา คือ ภาษาไทย 1 ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 1
ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2 ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3 ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 4 ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 5
คณิตศาสตร์ 1 คณิตศาสตร์ 2 วิทยาศาสตร์ 2 ภาษาอังกฤษ 1 ภาษาอังกฤษ 2 วิชาชีพ 1
วิชาชีพ 2 วิชาชีพ 3 แต่ละหมวดวิชามีภาคเรียนละ 9 หน่วยการเรียน

1.6 ข้อกำหนดวิชาชีพ

ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาอาชีพ ตามโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้
หมวดวิชาอาชีพบังคับ โลกของงานอาชีพ 3 หน่วยการเรียน
หมวดวิชาอาชีพเลือก ผู้เรียนสามารถเลือกเรียน/เทียบโอนได้ 5 วิธีโดยวิธีการ
ดังนี้

1.6.1 เทียบโอนผลการเรียนจากแหล่งวิทยาการ คือ การให้นักศึกษาไปเรียน

ในแหล่งการศึกษาดีเด่นที่ใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่หน่วยงานราชการอื่นให้การรับรองแล้วนำผลการเรียนกลับมา หรือนักศึกษาที่เรียนมาแล้วนำผลการเรียนมาขอเทียบโอน

1.6.2 เทียบโอนผลการเรียนจากสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ คือ การให้นักศึกษาไปเรียนในสถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระตามที่สถานศึกษาได้พิจารณากำหนดแล้วโอนผลการเรียนกลับมา

1.6.3 เทียบโอนผลการเรียนจากประสบการณ์ทางอาชีพที่มีอยู่ คือ การให้นักศึกษาได้ใช้ประสบการณ์ทางอาชีพที่ตนเองมีอยู่ มารับการตรวจสอบเพื่อกำหนดค่าและประเมินเป็นผลการเรียนของตน

1.6.4 เทียบโอนผลการเรียนจากการประกอบอาชีพ คือ การให้นักศึกษาแสดงรายละเอียดเข้ารับการทดสอบเกี่ยวกับอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เพื่อกำหนดค่าและประเมินผลการเรียนของตน

1.6.5 เทียบโอนผลการเรียนจากการทำโครงการประกอบอาชีพ คือ การให้นักศึกษาสร้างงานหรืออาชีพเพื่อการมีรายได้ โดยการเขียนโครงการและแผนการประกอบอาชีพให้สถานศึกษากำหนดค่าแล้วนำไปปฏิบัติ จัดให้มีการติดตามประเมินผลเป็นผลการเรียนของนักศึกษา

อนึ่ง การเทียบโอนผลการเรียนทั้ง 5 วิธี ในการดำเนินการประเมินผลเพื่อเทียบโอนทุกวิธี ยกเว้นการเทียบโอนจากแหล่งวิทยาการ ซึ่งไม่ต้องให้กรรมการพิจารณา เนื่องจากเป็นการศึกษาที่มีหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติหรือหลักสูตรที่หน่วยราชการอื่นให้การรับรอง ให้กรรมการซึ่งสถานศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมิน

1.7 การประเมินผล

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 ซึ่งสามารถศึกษารายละเอียดจากคู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

1.8 เกณฑ์ในการจบหลักสูตร

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2530 จะต้องผ่านเกณฑ์ ดังนี้

1.8.1 สอบได้หมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา

1.8.2 สอบได้หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา

1.8.3 ต้องผ่านเกณฑ์การพบกลุ่มและกิจกรรมการพบกลุ่มตามเกณฑ์ของแต่ละวิธีเรียนกำหนด

1.8.4 ต้องใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 2 ปี (4ภาคเรียน) ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอนผลการเรียนสามารถจบได้ก่อนกำหนด

2. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

2.1 หลักการ

2.1.1 เป็นหลักสูตรหลังหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งให้การศึกษาทั่วไป และพื้นฐานวิชาชีพอย่างกว้าง ๆ มาแล้ว สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายเน้นการเลือกกลุ่มวิชาตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ เพื่อผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป

2.1.2 เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกผู้เรียนให้มีประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญที่จะสามารถนำไปใช้ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง หรือเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือเป็นพื้นฐานสำหรับศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.1.3 เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนใฝ่ใจแสวงหาความรู้ความจริง เพื่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ความสำนึก และความซาบซึ้งในคุณค่าของธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรมและงานสร้างสรรค์ของมนุษย์

2.1.4 เป็นหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังคุณธรรมและความกล้าทางจริยธรรม ทั้งนี้ให้นเน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ

2.1.5 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคมและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.1.6 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเลือกเฟ้นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ

2.1.7 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมมือกันใช้ความรู้ ความสามารถเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคม

2.1.8 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ

2.2 จุดมุ่งหมาย

2.2.1 เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่น และประเทศชาติ

2.2.2 เพื่อให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่หาความรู้และทักษะอยู่เสมอ รักการทำงานเป็นหมู่คณะ มีความขยันหมั่นเพียร อดทนและรู้จักประหยัด

2.2.3 เพื่อให้มีความรู้ทักษะในวิชาอาชีพเพียงพอแก่การดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รู้ช่องทางในการประกอบสัมมาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ

2.2.4 เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2.2.5 เพื่อให้รู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพของตนเองในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรมและศาสนา

2.2.6 เพื่อให้มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม มีความรักชาติรักประชาธิปไตย รู้จักใช้สติและปัญญาในการดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2.2.7 เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานและปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศและของโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ รู้จักแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งด้วยวิธีการแห่งปัญญา

2.3 การเรียนการสอน

ตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกัน กับทั้งสามารถโอนผลการเรียนระหว่างการศึกษาระบบโรงเรียนกับการศึกษานอกโรงเรียนได้อีกด้วย

2.4 เวลาเรียน

ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งการเรียนออกเป็น 2 ภาค ภาคเรียนละ 20

สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร หลักสูตรนี้กำหนดให้เรียน วิชาบังคับ 5 หมวดวิชา วิชาเลือกอย่างน้อย 3 หมวดวิชา นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ภาคเรียนละ 3 หมวดวิชา

ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียนในสัปดาห์หนึ่งให้โรงเรียนเปิดสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 6 วัน วันละไม่น้อยกว่า 5 คาบ คาบเรียนละ 50 นาที สัปดาห์ละ 1 คาบ ให้จัดกิจกรรม การจัดคาบเวลาเรียนของแต่ละหมวดวิชาต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้คิดตามอัตราส่วนของหน่วยการเรียนของหมวดวิชาที่เปิดสอนในภาคเรียนนั้น ๆ สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของหมวดวิชาที่เปิดสอนในภาคฤดูร้อนจะต้องเป็น 5 เท่าของเวลาที่กำหนดสำหรับภาคปกติ

2.5 หน่วยการเรียน

การกำหนดหน่วยการเรียนหมวดวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรให้ถือเกณฑ์การเทียบ ดังนี้

2.5.1 หมวดวิชาบังคับ ได้แก่ หมวดวิชาภาษาไทย 1 หมวดวิชาสังคมศึกษา 1 หมวดวิชาพลานามัย หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ 1 และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ 2 มีค่าหมวดวิชาละ 6 หน่วยการเรียน ส่วนหมวดวิชาพื้นฐานอาชีพแต่ละหมวด มีค่าหมวดละ 12 หน่วยการเรียน

2.5.2 หมวดวิชาเลือก ได้แก่ หมวดวิชาภาษาไทย 2 หมวดวิชาสังคมศึกษา 2 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ 3 หมวดวิชาคณิตศาสตร์ และหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ มีค่าหมวดวิชาละ 13 หน่วยการเรียน

2.6 ข้อกำหนดหมวดวิชาอาชีพ

หมวดวิชาอาชีพที่เรียน ตามหลักสูตรนี้ ให้เลือกจากหลักสูตรวิชาอาชีพ ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ หรือสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินจากประสบการณ์ด้านอาชีพ

2.6.1 เรียนตามหลักสูตรวิชาอาชีพที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติโดยอาจจะเลือกเรียนวิชาเดียว สาขาเดียว หรือหลายรายวิชาสาขาเดียวกัน หรือหลายรายวิชาต่างสาขากัน ที่มีเวลาเรียนตามหลักสูตรรวมกันไม่น้อยกว่า 250 ชั่วโมง นับให้ 1 หมวดวิชา โดยสถานศึกษา จัดสอนเองหรือโอนผลการเรียนมา

2.6.2 โอนผลการเรียนจากสถานฝึกงานอาชีพตามวิธีการและเกณฑ์ที่ กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

2.6.3 เทียบประสบการณ์ด้านอาชีพ

- ประเมินจากประสบการณ์ที่มีอยู่
- ประเมินจากอาชีพที่ประกอบกรอยู่
- ประเมินจากโครงการประกอบอาชีพใหม่หรือโครงการพัฒนา

อาชีพเดิม

ทั้งนี้ให้เป็นไปตามวิธีการและเกณฑ์ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

2.7 การประเมินผลการเรียน การประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

2.8 เกณฑ์การจบหลักสูตร

ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องสอบได้วิชาบังคับ 5 หมวด (36 หน่วยการเรียนรู้) วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา (39 หน่วยการเรียนรู้) รวมแล้ว 8 หมวดวิชา (75 หน่วยการเรียนรู้) และต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาที่กำหนดตลอดหลักสูตร จึงจะถือว่าจบหลักสูตร

2.9 กิจกรรม

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ทุนบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เป็นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบและเสียสละส่วนตนเพื่อส่วนรวม

3. วิธีเรียน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในแต่ละหลักสูตรกำหนดวิธีเรียนไว้ 3 วิธี โดยการเรียนรู้ทั้ง 3 วิธีเรียนนี้ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิธีใดวิธีหนึ่งหรือจะเลือกเรียนทั้ง 3 วิธีเรียน ในเวลาเดียวกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการลงทะเบียนเรียนและความพร้อมของผู้เรียนในด้านเวลา ค่าใช้จ่าย และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน วิธีเรียนทั้ง 3 วิธี มีดังนี้

3.1 วิธีเรียนแบบชั้นเรียน (ขร.) คือ วิธีเรียนที่นักศึกษาจะต้องไปเข้าชั้นเรียน เช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติในระบบโรงเรียน เพียงแต่ช่วงเวลาเรียนจะเป็นตอนเย็นหรือในตอนค่ำหลังจากที่ผู้เรียนว่างจากภารกิจประจำตัวต่าง ๆ ไปแล้ว เมื่อศึกษาเล่าเรียนและ

ทำกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนให้มีการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบผสมผสานไปกับการเรียนการสอนตามปกติจนครบเงื่อนไขที่หลักสูตรกำหนดไว้ ก็ให้จบการศึกษาแต่ละระดับ เมื่อจบแล้วก็จะได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับผู้เรียนในระบบโรงเรียนทุกประการ วิธีเรียนแบบชั้นเรียนมีกระบวนการเรียน พอสรุปได้ดังนี้

3.1.1 การลงทะเบียน

3.1.2 ฟังคำบรรยายในชั้นเรียนตามหมวดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน

3.1.3 เข้าร่วมกิจกรรม

3.1.4 พบกลุ่มตามเกณฑ์ที่กรมกำหนด โดยพบกลุ่มผสมผสานไปกับการเรียนการสอนตามปกติ

3.1.5 วัดผลและเก็บคะแนนระหว่างภาคเรียน

3.1.6 เข้าสอบปลายภาค

3.1.7 จบหลักสูตร

3.2 วิธีเรียนแบบทางไกล (ทก.) เป็นวิธีเรียนที่เหมาะสมแก่ผู้ที่มีภารกิจมากจนไม่มีเวลาที่จะเข้าไปนั่งเรียนในชั้นเรียนได้เป็นประจำ เช่น อยู่ในเขตชนบทที่ห่างไกลจากสถานที่ตั้งของสถานศึกษาหรือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่าง ๆ แล้ว ก็จัดหาหนังสือหรือตำราต่าง ๆ ที่นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ โดยฝึกหัดทำแบบฝึกหัดแบบต่าง ๆ ฟังรายการวิทยุจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย เครื่องข่ายที่ 2 เพื่อการศึกษา (สงศ.2) ออกอากาศทุกวันระหว่างเวลา 05.30 - 21.10 น. ในระบบ เอ.เอ็ม. ขนาดคลื่นความถี่ที่กรุงเทพมหานคร 1,467 กิโลเฮิร์ตซ์

นอกจากนี้ นักศึกษาจะต้องไปเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือนักศึกษาที่มีอายุ 16 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (ม.ต้น) และอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (ม.ปลาย) สามารถนำประสบการณ์มาเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ในแต่ละระดับ เมื่อเรียนจบตามหลักสูตรแล้วจะได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับผู้เรียนในระบบโรงเรียนทุกประการ วิธีเรียนแบบทางไกลมีกระบวนการเรียนพอสรุปได้ดังนี้

3.2.1 ลงทะเบียนเรียน

3.2.2 ศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง

3.2.3 ศึกษาจากสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อเสริมความรู้จากบทเรียน

3.2.4 พบกลุ่มการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหการเรียนรู้

3.2.5 ทำกิจกรรมและทดสอบย่อยเพื่อเก็บคะแนนสะสมระหว่างเรียน

3.2.6 เข้าสอบปลายภาค

3.2.7 พบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ที่กรมกำหนดหรือเทียบโอน

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิธีการที่กรมกำหนด

3.2.8 จบหลักสูตร

3.3 วิธีเรียนด้วยตนเอง (ต่อ.) เป็นวิธีการเรียนที่มีลักษณะคล้าย ๆ กับวิธีเรียนแบบทางไกล คือ นักศึกษาไม่ต้องไปเข้าชั้นเรียนจะใช้เวลาศึกษาค้นคว้าอ่านตำราต่าง ๆ ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ เสียค่าใช้จ่ายในการเรียนน้อยกว่าการเรียนวิธีเรียนแบบทางไกล ไม่ต้องกังวลกับการติดตามฟังรายการต่าง ๆ ซึ่งเป็นบทเรียนทางวิทยุ (ถ้าหากมีเวลาว่างจะเปิดฟังเสริมความรู้ก็เป็นผลดีแก่นักศึกษาเอง) และต้องไปเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนด จะต้องใช้เวลาพบกลุ่มไม่น้อยกว่า 75% ของเวลาพบกลุ่มทั้งหมด และต้องผ่านเกณฑ์การประเมินด้วย นักศึกษาที่สอบได้ครบหมวดวิชาและผ่านกิจกรรมกลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็จะได้รับประกาศนียบัตรที่มีศักดิ์และสิทธิ์ที่จะนำไปศึกษาต่อหรือสมัครเข้าทำงานได้ เช่นเดียวกับผู้ที่จบจากในระบบโรงเรียนทุกประการ วิธีเรียนด้วยตนเองมีกระบวนการเรียน พอสรุปได้ดังนี้

3.3.1 ลงทะเบียน

3.3.2 ศึกษาตำราหรือแบบเรียนด้วยตนเองหรือศึกษาจากสื่อต่าง ๆ

3.3.3 เข้าสอบปลายภาค

3.3.4 เข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ที่กรม

กำหนดหรือเทียบโอนกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามวิธีการที่กรมกำหนด

3.3.5 จบหลักสูตร

4. ระยะเวลาเรียน

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตรของทุกวิธีเรียนในระดับมัธยมศึกษา นักศึกษาจะต้องใช้เวลาเรียนในแต่ละระดับไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียน หรือ 2 ปี เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมด้านวุฒิภาวะเพียงพอที่จะไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อยกเว้นสำหรับผู้ที่สามารถจบก่อน 2 ปี มีดังนี้

4.1 ผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ณ วันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถนำประสบการณ์มาเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามเกณฑ์ และวิธีการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด และให้มีผลจบหลักสูตรก่อน 4 ภาคเรียน หรือ 2 ปี เพราะถือว่าผู้ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็น ผู้ที่มีคุณวุฒิและมีประสบการณ์ในการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคมแล้ว

4.2 กรณีที่มีการเทียบโอนหมวดวิชาสามัญ ให้ผู้เรียนที่เรียนอยู่ในหลักสูตรต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ซึ่งได้ลาออกกลางคัน (Drop Out) สามารถนำหมวดวิชาต่าง ๆ ที่เรียนมาแล้วในระดับเดียวกันมาเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรในระดับเดียวกันได้ โดยให้เป็นไปตามรายละเอียดของการเทียบโอนผลการเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

5. การลงทะเบียน

การลงทะเบียนเรียนทุกวิธีเรียน กำหนดให้นักศึกษาลงทะเบียนเรียนได้ภาคเรียนละไม่เกิน 3 หมวดวิชา (ทั้งนี้ให้นับรวมหมวดวิชาอาชีพที่ขอเทียบโอนและหมวดวิชาที่นักศึกษาไปเลือกเรียนวิธีเรียนอื่น ๆ) ยกเว้นวิชาสามัญที่เคยได้รับผลการเรียนเป็น "0" และหมวดวิชาสามัญที่ขอเทียบโอนในลักษณะหมวดวิชาเพื่อเป็นการส่งเสริมคุณภาพทางวิชาการ และให้ผู้เรียนมีเวลาศึกษาหาความรู้ได้มากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียนซึ่งต้องมีการกึ่งในการประกอบอาชีพและมีเวลาว่างน้อย

5.1 การลงทะเบียนเรียนทุกวิธีเรียน

เมื่อนักศึกษาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสายสามัญของกรมการศึกษานอกโรงเรียนแล้ว สามารถเลือกลงทะเบียนเรียนได้ตามอัธยาศัย โดยได้รับความเห็นชอบจากสถานศึกษา และในแต่ละภาคเรียน นักศึกษาลงทะเบียนเรียนภาคเรียนละไม่เกิน 3 หมวดวิชาที่เคยได้รับผลการเรียนเป็น "0" และหมวดวิชาสามัญที่ขอเทียบโอนผลการเรียนในลักษณะหมวดวิชา โดยไม่นับรวมถึงหมวดวิชาอาชีพที่ขอเทียบโอนและหมวดวิชาที่นักศึกษาไปเลือกเรียนวิธีเรียนอื่น ๆ

การลงทะเบียนเรียนซ้ำหมวดวิชาที่สอบได้ไว้แล้ว จะกระทำมิได้หากพบภายหลังว่ามีการสอบซ้ำจะไม่พิจารณาผลการสอบทั้งเก่าและใหม่ ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

5.2 การลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนมี 2 ประเภท ดังนี้

5.2.1 การลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนหมวดวิชาสามัญ หมายถึง การนำผลการเรียนที่เรียนจากหลักสูตรต่าง ๆ เช่น หลักสูตรในระบบหลักสูตรอื่น ๆ ในระดับการศึกษาเดียวกันและต้องออกจากสถานศึกษากลางคัน (Drop Out) สามารถนำผลการเรียนมาขอเทียบระหว่างหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

5.2.2 การลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียนหมวดวิชาอาชีพ หมายถึง การนำผลการเรียนหรือนำใบสำคัญวิชาอาชีพจากแหล่งวิทยาการมาแสดง หรือเทียบโอนอาชีพจากสถานประกอบการหรือจากประสบการณ์ทางอาชีพ หรือจากการประกอบอาชีพ หรือจากการทำโครงการประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง มาลงทะเบียนขอเทียบโอนในหมวดวิชาเลือกได้ 3 หมวดวิชา โดยให้อธิบายปฏิบัติตามเกณฑ์และวิธีการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

5.3 การลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพนักศึกษา หมายถึง การลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพความเป็นนักศึกษาในระดับนั้น ๆ และหากไม่ลงทะเบียนเรียนรักษาสถานภาพเป็นนักศึกษาเป็นเวลา 6 ภาคเรียน ถือว่าพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา นักศึกษาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนใดต้องลงทะเบียนรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในการลงทะเบียนเพื่อรักษาสถานภาพต้องลงให้ครบทุกภาคเรียนที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียน เพื่อรักษาสถานภาพและจะต้องลงทะเบียนตามระยะเวลาและวิธีการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

6. กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นเงื่อนไขในการจบหลักสูตรในแต่ละระดับ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาลดชีวิต แม้ว่านักศึกษาจะเรียนจบไปแล้วก็ตาม สามารถนำแนวความคิด ความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดีในการทำงานที่ได้จากการทำกิจกรรมการพบกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างเหมาะสม สามารถดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนั้นกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต จึงต้องจัดเป็นกิจกรรมบังคับตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทุกระดับและทุกวิธีเรียนให้เป็นไปตามหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเนื้อหากิจกรรมเป็น 2 ตอน คือ ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งมีความเข้มของกิจกรรมการพบกลุ่มจากน้อยไปหามากตามระดับการศึกษา

7. ข้อกำหนดในภาคปฏิบัติของกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ปฏิบัติ ดังนี้

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีเวลาพบกลุ่ม ภาคทฤษฎีก่อนลงมือปฏิบัติตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของเวลาที่กำหนด จึงจะมีสิทธิ์ลงมือปฏิบัติตามโครงการ แต่ถ้ามีเวลาพบกลุ่มในภาคทฤษฎีไม่ถึงร้อยละ 70 แต่ถึงร้อยละ 50 หัวหน้าสถานศึกษาอาจใช้ดุลยพินิจให้ปฏิบัติตามโครงการได้ แต่ถ้าไม่อนุญาตนักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอทำกิจกรรมการพบกลุ่มในภาคเรียนต่อไป

8. การเทียบโอนกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นกิจกรรมสำคัญอีกส่วนหนึ่งของการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในแต่ละระดับและทุกวิธีเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีการพัฒนาคุณภาพชีวิตเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมให้ดียิ่งขึ้น และเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ส่วนหนึ่งจะเป็นประชาชนทั่วไปที่มีอายุ 16 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และเป็นประชาชน 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์จากกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มหรือคณะ มีการปะทะสังสรรค์กับสังคมอยู่เสมอ บางคนเคยเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนหรือสังคมในโอกาสต่าง ๆ ประสบการณ์เหล่านี้สมควรได้รับการยอมรับให้นำมาเทียบโอนเป็นกิจกรรมการพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ๆ ได้ โดยให้นักศึกษานำหลักฐานที่แสดงถึงการมีประสบการณ์ดังกล่าวมาขอเทียบโอน และมีผลให้จบหลักสูตรในแต่ละระดับก่อน 4 ภาคเรียน หรือ 2 ปีได้

9. การเทียบโอนผลการเรียน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติให้ดียิ่งขึ้น โดยส่งเสริมให้ประชาชนได้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 จึงอำนวยความสะดวกต่อนักศึกษาที่เรียนทั้งในระบบโรงเรียนและ

นอกระบบโรงเรียนซึ่งมีความจำเป็นต้องออกจากสถานศึกษากลางคันและยังไม่จบหลักสูตรให้สามารถเทียบโอนผลการเรียนได้ทั้งหมวดวิชาสามัญและหมวดวิชาอาชีพ (เลือก) เพื่อนำมาใช้กับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 ได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 3-32)

10. ครูประจำกลุ่ม

ในการที่นักศึกษาไปพบกลุ่มแต่ละครั้ง บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดก็คือ "ครูประจำกลุ่ม" ซึ่งจะเป็นผู้ประสานงานให้เกิดกลุ่มผู้เรียน เกิดการอภิปรายกลุ่ม เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ปัญหาการเรียนของผู้เรียน แนะนำแนวการลงทะเบียน การเลือกเรียนวิชาเรียนและตรวจแบบฝึกหัด (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 68) และจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมและได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยวิธีเรียนทางไกล

10.1 หน้าที่ของครูประจำกลุ่ม

- 10.1.1 ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
- 10.1.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพบกลุ่ม
- 10.1.3 ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียน
- 10.1.4 ตรวจแบบฝึกหัด ข้อทดสอบและจัดทำคะแนนระหว่างภาค
- 10.1.5 จัดบริการนักศึกษาในด้านเอกสาร อุปกรณ์การเรียนการสอน
- 10.1.6 ทำหน้าที่ธุรการ เช่น แนะนำและตรวจสอบการลงทะเบียนเรียน ตารางการพบกลุ่ม ทะเบียนเวลาเรียน และการประเมินผลการเรียน

- 10.1.7 ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 10.1.8 รายงานผลการปฏิบัติงาน ภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน
- 10.1.9 ทำหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

10.2 คุณสมบัติของครูประจำกลุ่ม

- 10.2.1 มีบุคลิกดี มีความประพฤติดี เป็นที่ศรัทธาเชื่อถือของประชาชนในท้องถิ่น

- 10.2.2 อายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
- 10.2.3 ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงที่สังคมรังเกียจ

10.2.4 มีความสนใจในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

10.2.5 ในกรณีที่เป็นผู้มีงานประจำ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

10.2.6 ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

10.3 คุณวุฒิของครูประจำกลุ่ม

10.3.1 ครูประจำกลุ่มระดับประถมศึกษา ต้องมีวุฒิต่ำ ป.กศ.

หรือเทียบเท่าขึ้นไป

10.3.2 ครูประจำกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องมีวุฒิต่ำอนุปริญญา

หรือเทียบเท่าขึ้นไป

10.3.3 ครูประจำกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีวุฒิปริญญาตรี

หรือเทียบเท่าขึ้นไป

หลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกล

1. ความหมายของการศึกษาทางไกล การศึกษาทางไกล มาจากคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ Distance Education ได้มีนักการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความหมายไว้ ดังนี้
โฮล์มเบิร์ก (Holmberg. 1981 : 38 - 39) ได้ให้หลักการจัดการศึกษาทางไกลไว้ดังนี้

1) เน้นการศึกษาเป็นรายบุคคล แต่อาจจะมีการเรียนเป็นกลุ่มในลักษณะที่เป็นการเผชิญหน้ากัน (Face - to - Face) ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนบ้างเป็นบางครั้ง

2) มีการวางแผนและจัดกระบวนการเรียนการสอนไว้อย่างดี โดยมีการสร้างและจัดเตรียมการเรียนการสอนและระบบการสอนไว้ล่วงหน้า

3) ใช้สื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ทำให้การเรียนการสอนสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2527 : 18) อธิบายว่า การศึกษาทางไกลเป็นการศึกษาระบบเปิดที่เปิดโอกาสและขยายโอกาสให้ผู้เรียนโดยไม่จำกัดเพศ วัย อาชีพหรือคุณวุฒิ โดยไม่ต้องเข้าเรียนในห้องเรียนปกติ แต่มีระบบที่ให้ผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่นต่างที่ศึกษาหาความรู้ได้โดยพึ่งผู้อื่นน้อยที่สุด

กร สกาว (2529 : 57) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การศึกษาที่ผู้เรียนกับผู้สอนจะอยู่ห่างไกลกัน แต่สามารถจะทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้

โดยอาศัยสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ ประเภท

วิจิตร ศรีสอ้าน (2529 : 4) ได้กล่าวว่า การศึกษาระบบเปิดแบบการศึกษาทางไกลถือได้ว่าเป็น"การศึกษาขยายวง" โดยมุ่งขยายโอกาสแก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางทั่วถึงและเป็นธรรม ลดภาวะความจำกัดทั้งด้านกระบวนการ โครงสร้างและสิ่งแวดล้อมทางด้านการเรียนรู้ แทนที่จะใช้สถานศึกษา ชั้นเรียนและอาจารย์เป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน การศึกษาระบบเปิดเน้นการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ อันเป็นผลจากการประยุกต์วิทยาการก้าวหน้าที่รู้จักกันในนามของเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษามุ่งให้ผู้เรียนเรียนได้เองให้มากที่สุดโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ ปัจจัยสำคัญของการศึกษาระบบเปิดไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใด คือ "สื่อการสอน" อันเป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีทางการศึกษา

วิจิตร ภักดีรัตน์ (2530 : 9) กล่าวว่า การศึกษาทางไกล คือ การศึกษาที่มีระยะทางระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่คนละที่คนละทางไม่ว่าใกล้หรือไกล จึงจำเป็นที่จะต้องใช้สื่อหรือระบบวิธีที่ทำให้รู้สึกว่าได้ใกล้ชิดหรือเสมือนใกล้ชิดซึ่งกันและกัน

วิรัช กุมพทาศ (2532 : 18) อธิตอธิบายวิธีการศึกษานอกโรงเรียน ได้กล่าวถึงหลักการของการศึกษาทางไกลว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนจำนวนมากได้ศึกษาด้วยตนเอง

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2538 : 117 - 118) กล่าวว่า การเรียนการสอนทางไกลจะใช้วิธีการสอนหลากหลายซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเป็นอิสระมากขึ้น (More Independent) ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยความสะดวกสบายใจในช่วงเวลาที่ตนเองมีเวลาว่าง เป็นไปตามความสะดวกของผู้เรียน เป็นการเรียนตามความสามารถของตนเอง ดังนั้น การเรียนการสอนจึงเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระภาพเต็มที่ในการเรียน สำหรับเอกสารและวัสดุที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้น ควรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มีการสอนทบทวนให้แก่ผู้เรียนทางไกล มีการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ และการช่วยเหลือนักศึกษาเมื่อเกิดปัญหาด้านการเรียน ดังนั้น การพบกันระหว่างนักศึกษากับผู้สอนจึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การศึกษาทางไกลประสบความสำเร็จด้วยดี

จากความหมายของการศึกษาทางไกลตามทัศนะที่นักการศึกษากล่าวมาข้างต้น

พอสรุปได้ว่า การศึกษาทางไกล คือ การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนที่อยู่ห่างไกลสามารถเรียนด้วยตนเองโดยอาศัยสื่อทางไกลแบบประสม

2. หลักการจัดการศึกษาทางไกล

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลมีหลักการในการจัดดังต่อไปนี้ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก. 2532 : 14)

2.1 เป็นการจัดการศึกษาทางไกล โดยใช้สื่อประสม (Multi-Media) ในการเรียนการสอน คือ สื่อเอกสาร (Texts) วิทยุ (Radio) การติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์ (Correspondence) กลุ่มผู้เรียน (Learning Group) โดยมีครูประจำกลุ่มเป็นผู้ประสานให้เกิดกิจกรรมกลุ่มผู้เรียน การจัดวิทยากรสอนเสริมและสื่อเสริมอื่น ๆ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ เทปเสียง โทรทัศน์ เป็นต้น

2.2 เป็นการเรียนระบบเปิด (Open Learning) ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความต้องการของตนเอง

2.3 เป็นการศึกษาด้วยตนเอง (Self-Study) ผู้เรียนจะต้องศึกษาด้วยตนเองจากสื่อต่าง ๆ ในข้อ 1 ข้างต้น

3. วิธีเรียนทางไกล

3.1 ความเป็นมา

การจัดการศึกษาสายสามัญศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ผ่านมาก่อนที่กระทรวงศึกษาธิการจะมีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดดำเนินการเป็น 3 รูปแบบ

3.1.1 การศึกษาผู้ใหญ่ภาคค่ำ ซึ่งเปิดสอนเป็นชั้นเรียน มีครูสอนเป็นรายวิชาในแต่ละระดับชั้น

3.1.2 การศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์เป็นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาจากคู่มือเรียน ฟังบทเรียนที่ออกอากาศทางวิทยุและมาพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่กำหนด ถ้ามีปัญหาอาจซักถามครูประจำกลุ่ม หรือเขียนจดหมายสอบถามได้จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

3.1.3 การศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก เป็นการเรียนที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด

การจัดการศึกษาทั้ง 3 ประเภทดังกล่าวแล้ว หลักสูตรและวิธีดำเนินงานเป็นอิสระแก่กัน ถ้านักศึกษาลงทะเบียนเรียน การศึกษาแบบใดแล้วจะต้องเรียนแบบนั้นไปจนกว่าจะจบหลักสูตรของแต่ละระดับ ไม่สามารถที่จะเลือกเรียนแบบอื่น ๆ ได้ในเวลาเดียวกัน และวิชาที่สอบได้ไว้แต่ละรูปแบบการเรียน ก็ไม่สามารถจะนำมารวมกันได้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 โดยเปลี่ยนให้มีการจัดการเรียนการสอนเป็น 3 วิธีเรียน คือ วิธีเรียนแบบชั้นเรียน (ขร.) วิธีเรียนทางไกล (ทก.) และวิธีเรียนด้วยตนเอง (ตอ.) ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ทั้ง 3 วิธีเรียน แล้วนำผลการเรียนทั้ง 3 วิธีเรียนมารวมกันเพื่อจบหลักสูตร

3.2 เป้าหมาย

3.2.1 เพื่อให้เกิดความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน

3.2.2 เพื่อจัดการไม่รู้หนังสือและยกระดับการศึกษาของประชาชน

3.2.3 เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

3.2.4 เพื่อส่งเสริมประชาชน ให้เป็นพลเมืองดีและเกิดความสามัคคีในชาติ

3.2.5 เพื่อส่งเสริมประชาชน ให้เกิดความเลื่อมใสในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3.3 วัตถุประสงค์

3.3.1 เพื่อใช้รูปแบบการเรียนการสอนทางไกลในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนที่ด้อย พลาด หรือขาดโอกาสทางการศึกษา ได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะและเจตคติที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

3.3.2 เพื่อเสริมสร้างการรู้หนังสือและยกระดับการศึกษาของประชาชน

3.3.3 เพื่อส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกลุ่มในการเรียนการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

3.3.4 เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น

3.4 สื่อการเรียนการสอนทางไกล

การเรียนทางไกล เป็นการเรียนโดยใช้สื่อประกอบ ซึ่งประกอบด้วย สื่อหลัก สื่อเสริม และการพบกลุ่ม

3.4.1 สื่อหลัก ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ ชุดการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียน ฯลฯ

3.4.2 สื่อเสริม ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ เทปคาสเซต ฯลฯ

3.4.3 การพบกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ทำร่วมกันตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้ นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะ รู้จักคุ้นเคย ฝึกกระบวนการคิดและตัดสินใจแก้ปัญหาและการทำ กิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ทั้งนี้จะมี "ครูประจำกลุ่ม" เป็นผู้ประสานงานในการจัดกระบวนการกลุ่มและการแก้ปัญหา ในการพบกลุ่มจะมีลักษณะการพบกลุ่มอยู่ 2 ประเภท คือ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. 2533 : 37) การพบกลุ่มย่อย และการพบกลุ่มใหญ่ ในการพบกลุ่มย่อยจะมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 พบกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง

ลักษณะที่ 2 พบกลุ่มรายปักษ์ ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

ลักษณะที่ 3 พบกลุ่มเดือนละครั้ง ๆ ละ 2 วัน ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมงในการพบกลุ่มใหญ่ จะจัดขึ้นเพื่อให้ นักศึกษามาฟังบรรยายพิเศษจากวิทยากร เพื่อเสริมความรู้เป็นหมวดวิชา ในการพบกลุ่มใหญ่จะต้องมีนักศึกษา ไม่น้อยกว่า 50 คน โดยจัดให้พบกลุ่มเสริมความรู้เดือนละครั้ง ๆ ละ ไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อหมวดวิชา นักศึกษา จะเข้าร่วมกลุ่มหรือไม่เข้าร่วมประชุมก็ได้ตามอัธยาศัย

จะเห็นว่าการเรียนการสอนทางไกลนั้นต้องมีการทำบทเรียนและเอกสารให้ นักศึกษา โดยส่งทางไปรษณีย์ มีการออกอากาศบทเรียนทางวิทยุ มีการพบกลุ่มและทำกิจกรรม มีการบรรยายสรุป มีการบริการด้านวิชาการ จึงเป็นการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่อบุคคล เพื่อร่วมกันในการจัดการศึกษาทางไกล

3.5 การเรียนทางไกล (ทก.)

การเรียนทางไกลตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 นั้น มีหลักเกณฑ์ในการเรียนดังนี้

3.5.1 ให้นักศึกษาหาความรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จากตำราแบบเรียน

และฟังวิทยุ หรือศึกษาจากสื่ออื่น ๆ เช่น จากกลุ่มเพื่อน จากห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้ ใช้เวลาเรียน เมื่อมีเวลาว่าง

3.5.2 เมื่อมีปัญหาการเรียนใด ๆ ให้นักศึกษา ใช้วิธีไปสอบถามเพื่อน ๆ ที่เรียนในกลุ่มเดียวกัน หรือเก็บปัญหาไว้รอ ไว้สอบถามอาจารย์ประจำกลุ่ม เมื่อมาเข้าพบกลุ่ม ก็ได้ หรือถามผู้รู้ในชุมชน

3.5.3 การประเมินผลการเรียนนักศึกษา ให้ประเมินผลระหว่างเรียนและปลายภาคเรียน คะแนนระหว่างภาคเรียนรวมกับคะแนนปลายภาคเรียนเป็นผลการศึกษาของแต่ละหมวดวิชา

3.5.4 นักศึกษาที่มีสิทธิ์เข้าสอบเพื่อประเมินผลปลายภาคเรียนจะต้องมีเวลาพบกลุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.5.5 ให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือเทียบโอนพบกลุ่มตามวิธีการที่กรมกำหนด

ในปี พ.ศ. 2540 กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ปรับหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจัดทำแผนการเรียนการสอนเป็น 3 แบบ คือ แผน ก. แผนการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ แผน ข. แผนการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และแผน ค. แผนการเรียนเพื่อประกอบอาชีพ การพัฒนาวิธีการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยแยกเป็นแผนการเรียนนี้ มีจุดมุ่งหมายให้เกิดคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการเพื่อเป็นที่ยอมรับของสังคม มีการปรับวิธีการ กระบวนการเรียนการสอน แต่ละแผนให้เกิดความเด่นชัดและนำไปสู่การปฏิบัติได้

การจัดการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีงบประมาณ 2540 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง มีเป้าหมายขยายโอกาสให้ผู้อยู่นอกระบบโรงเรียนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 มีนักศึกษาที่เรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 2,565 คน และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 4,658 คน รวมทั้งสิ้น 7,223 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง. 2540 : 20)

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยอง

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดระยองที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2538 มีจำนวนทั้งสิ้น 775 โรงงาน เงินลงทุน 113,789.86 ล้านบาท ก่อให้เกิดการจ้างแรงงาน 33,684 คน ซึ่งประกอบกิจการประเภทต่าง ตามประเภทอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ดังนี้

1) อุตสาหกรรมการเกษตร	260 โรงงาน
2) อุตสาหกรรมก่อสร้าง	76 โรงงาน
3) อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	94 โรงงาน
4) อุตสาหกรรมแปรรูปไม้	96 โรงงาน
5) อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	3 โรงงาน
6) อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก	31 โรงงาน
7) อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ	26 โรงงาน
8) อุตสาหกรรมบริการ	105 โรงงาน
9) อุตสาหกรรมอื่น ๆ	50 โรงงาน

(โรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 34 โรงงาน)

จังหวัดระยองได้ถูกกำหนดให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมสมัยใหม่ เป็นศูนย์กลางแห่งอุตสาหกรรมปิโตรเคมีของประเทศ ตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตั้งแต่ปี 2524 ได้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ในพื้นที่ 10,000 ไร่ ขณะนี้มีโรงงานที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม 34 โรงงาน เงินลงทุน 83,180.69 ล้านบาท มีคนงาน 7,416 คน อุตสาหกรรมที่สำคัญ ๆ คือ โรงแยกก๊าซธรรมชาติ กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมปิโตรเคมี และเป็นที่ตั้งของท่าเรือขนส่งสินค้าทั่วไปที่สามารถรองรับเรือขนาด 20,000 ตัน จำนวน 1 แห่ง และท่าขนส่งวัสดุแหล่งที่สามารถรับเรือขนาด 8,000 ตัน จำนวน 2 แห่ง จากสิ่งทีกล่าวมานี้ จึงเป็นผลให้เกิดอุตสาหกรรมขึ้นต่อเนื่องตามมา ปัจจุบันจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดระยอง (นอกนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2538 มีจำนวนทั้งหมด 741 โรงงาน เงินลงทุน 30,609,173,257 ล้านบาท คนงานจำนวน 26,268 คน ซึ่งโรงงานดังกล่าวกระจายอยู่ในเขตอำเภอเมืองมากที่สุด รองลงมาอยู่ในเขตอำเภอแกลง บ้านค่าย บ้านฉาง ปลวกแดง

วังจันทร์ และกิ่งอำเภอเขาชะเมา ตามลำดับ รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนโรงงาน เงินทุน คนงาน แยกตามอำเภอ (ยอดรวมสะสม)

อำเภอ	จำนวน	เงินทุน(บาท)	ชาย	หญิง	รวม
เมืองระยอง	352	15,883,463,442	5,082	2,741	7,823
บ้านฉาง	42	428,093,446	795	155	950
แกลง	204	1,106,761,000	3,283	3,512	6,795
วังจันทร์	8	117,925,000	37	39	76
บ้านค่าย	115	11,706,550,369	5,052	3,379	8,431
ปลวกแดง	14	1,270,640,000	1,809	137	1,946
กิ่งเขาชะเมา	6	96,340,000	102	145	247
รวม	741	30,609,173,257	16,160	10,108	26,268

หมายเหตุ ไม่รวมจำนวนโรงงานในเขตอุตสาหกรรม 34 โรงงาน เงินทุน 83,180.69

ล้านบาท คนงาน 7,416 คน

แนวคิดในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับผู้ใช้แรงงาน

มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมว่า การศึกษาจะมีผลต่อการพัฒนาสภาพสังคมและเศรษฐกิจของผู้ใช้แรงงานหลายประการ ดังเช่น กาญจนา จวรณกุล (2521) พบว่า เมื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานานได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จะทำให้เขามีโอกาสได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น รวมทั้งให้เขาได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง มีหน้าที่รับผิดชอบต่อครอบครัวและชาติบ้านเมือง ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่ม กระตือรือร้นและรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งแนวคิดนี้ได้สอดคล้องกับ เอกศักดิ์ เกษฎาภิบาล (2521) ที่ให้ความเห็นว่าการที่ผู้ใช้งานานได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความกระตือรือร้น ตั้งใจทำงาน เพราะช่วยให้มีโอกาสก้าวหน้า มีหลักประกันดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม

วิจิต แสงทอง (2517) ได้เสนอแนวคิดไว้ในการสัมมนาเรื่อง การวางแผนการศึกษา ระดับต่าง ๆ ของประเทศไทยไว้ว่า กลุ่มผู้ใช้แรงงานที่มีการศึกษาดำเนินควรได้รับการยกระดับความรู้ให้สูงขึ้น เพื่อให้สามารถเพิ่มผลผลิตได้มากกว่าที่เป็นอยู่และแนวคิดของ ชนิดา ปัทมินทร์ (อ้างอิงใน อรรถพ จินะวัฒน์. 2529) ได้กล่าวถึงการริเริ่มโครงการจัดการศึกษาให้แก่คนงานในโรงงาน ว่าทางกรมแรงงานพิจารณาว่า หากจัดการศึกษาให้กับคนงานที่มีคุณภาพมากขึ้นซึ่งจะช่วยให้ช่วยเพิ่มผลผลิตอีกเช่นกัน

จากแนวความคิดนี้ การที่ผู้ใช้แรงงานได้รับการศึกษาสูงขึ้นก็จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะมีผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานและการดำเนินชีวิตส่วนตัวที่จะมีสภาพดีขึ้นด้วย และยังเป็นการช่วยลดปัญหาขัดแย้งทางด้านแรงงานสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างได้

การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนนี้ ผู้จัดสามารถจัดได้หลายแบบหลายวิธีแล้วแต่บุคคลหรือหน่วยงานจะจัดขึ้นโดยยึดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น เกณฑ์ของวัตถุประสงค์ เกณฑ์ของเนื้อหา เกณฑ์กลุ่มเป้าหมายประชากร เป็นต้น นักการศึกษานอกโรงเรียนอีกแขนงหนึ่ง ได้แบ่งกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามเกณฑ์พฤติกรรมที่ประสงค์ก่อให้เกิดกับผู้เรียน คือ โนลส์ (Knowles. 1950 อ้างอิงใน พรหมทิพางามสม. 2530) แบ่งได้ 6 ประเภท ดังนี้

- 1) ด้านความรู้ กิจกรรมที่ควรใช้ เช่น การอ่าน การบรรยาย การอภิปรายเนื้อหา จากตำรา การอภิปรายประเด็นเป็นคณะ การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
- 2) ด้านความเข้าใจ กิจกรรมที่ควรใช้ เช่น การอภิปรายแก้ปัญหาระหว่างผู้เรียน การยกตัวอย่างเฉพาะกรณี การจำลองใช้ฝึกทักษะ
- 3) ด้านทักษะ กิจกรรมที่ควรใช้ เช่น การสาธิตขั้นต้นหรือวิธีการ การฝึกซ้อม การทำแบบฝึกหัด การฝึกงาน การแสดงบทบาทสมมติ
- 4) ด้านทัศนคติ กิจกรรมที่ควรใช้ เช่น การให้อภิปรายอย่างอิสระ การให้คำปรึกษา การยกตัวอย่างเฉพาะกรณี การเล่นเกมต่าง ๆ
- 5) ด้านค่านิยม กิจกรรมที่ควรใช้ เช่น การสัมมนา การแสดงละคร การแสดงบทบาทสมมติ การฟังธรรม การอภิปรายปรัชญา
- 6) ด้านความสนใจ กิจกรรมที่ควรใช้ เช่น รายการโทรทัศน์ รายการทางวิทยุ

การจัดทัศนศึกษา การจัดนิทรรศการ การจัดฉายภาพยนตร์ และการแสดงละคร

สมพร ใจฟู่ง (2521) ได้ศึกษาพบว่า องค์การเกี่ยวกับแรงงานและรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ได้ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ใช้แรงงาน โดยมักจะครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1) อบรมเกี่ยวกับวิธีทำงาน การใช้เครื่องมือ การป้องกันอุบัติเหตุ เพื่อช่วยให้คนงานสามารถปฏิบัติงานตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ฝึกอบรมเกี่ยวกับเจตคติที่ถูกต้อง ฝึกวินัย ฝึกนิสัยที่ดีในการทำงานและฝึกความรับผิดชอบ

3) อบรมทั่วไปทั้งเกี่ยวกับแรงงาน การบริหารองค์การเกี่ยวกับแรงงานและวิชาการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคม

4) สอนวิชาสามัญเพื่อให้อ่านออกเขียนได้ และเพื่อยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น เอกศักดิ์ เจษฎาภิบาล (2521) ได้ศึกษาพบว่า ในเนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปนั้น ควรจะเน้นหนักในเรื่องการปฏิบัติงานของผู้ใช้แรงงานต่อนายจ้าง สิทธิในการทำงานและสวัสดิการต่าง ๆ ที่ผู้ใช้แรงงานพึงได้รับความรู้สึกสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ใช้แรงงานต่อสังคมและประเทศชาติ ระเบียบข้อบังคับและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงาน และแรงงานสัมพันธ์

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ได้แบ่งประเภทของเนื้อหาวิชาที่จัดการศึกษาแก่ผู้ใช้แรงงานออกเป็น 4 ประเภท (อรณพ จินะวัฒน์. 2529) ดังต่อไปนี้คือ

1) การศึกษาอบรมขั้นพื้นฐาน (Basic Skills) เป็นการให้การศึกษาวินิจฉัยเพื่อให้สามารถอ่านออกเขียนได้ และหรือการเพิ่มพูนความรู้ในระดับสูงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพแรงงาน การที่จะให้ความรู้พื้นฐานให้สมาชิกสหภาพแรงงานได้มีความคิดอ่านที่กระจ่าง มีความรู้คณิตศาสตร์พื้นฐาน มีความสามารถในการพูด การแสดงความคิดเห็นได้เป็นอย่างดี

2) การศึกษาอบรมทางด้านเทคนิคและวิชาชีพ (Technical and Vocational Training) เป็นการให้การศึกษเพื่อการฝึกทำงาน และการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อให้มีความรู้ในงานมากขึ้น

3) การศึกษาอบรมทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ (Social and Economic Education) เป็นการให้การศึกษทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม วิชาการแรงงาน การบริหารสหภาพแรงงาน ความรับผิดชอบของสหภาพแรงงานที่มีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

รวมถึงการศึกษาเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และปัญหาของคนในสังคมโดยทั่วไปด้วย ทั้งในฐานะที่เขาเป็นผู้ใช้แรงงานและเป็นพลเมืองของประเทศ

4) การศึกษาอบรมทางด้านวัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ (Cultural and Scientific Education) เป็นการศึกษาสำหรับผู้ใช้แรงงานที่ได้ขยายขอบเขตให้กว้างขวางขึ้น นอกเหนือจากการเรียนหนังสือหรือการฝึกอบรมในห้องแล้ว คือ ขยายไปถึงการอบรมพิเศษทางวัฒนธรรมและนันทนาการ เช่น การละคร วิทยุ ดนตรี เป็นต้น ซึ่งเป็นลักษณะเช่นนี้มักพบมากในประเทศที่พัฒนาแล้ว

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อมรรณ จามน้อยพรหม (2520 : 59) ได้ศึกษามูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จังหวัดสกลนคร พบว่า สภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 16 - 20 ปี เป็นโสด มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท ส่วนใหญ่ได้จากบิดามารดา และยังคงอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีเหตุจูงใจในการเข้าเรียน คือ ต้องการความก้าวหน้า โดยนำความรู้ที่เรียนไปปรับปรุงงานที่ทำในปัจจุบันให้ดีขึ้น

สมพร ใจฟุ้ง (2521) มีความเห็นว่า การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้แก่ผู้ใช้แรงงานจะทำให้แรงงานมีความสามารถ มีความก้าวหน้าเป็นประโยชน์ต่อสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม เขาจะเป็นประชากรที่ฉลาด มีความรับผิดชอบและสามารถดำรงชีวิตในครอบครัว หรือในสังคมอย่างสงบสุข มีความรู้สึกรักใคร่และมีความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวม และหน้าที่พลเมืองคืออย่างเป็นประชาธิปไตย ผู้ใช้แรงงานที่ได้รับการศึกษาจะรู้จักคิดเป็น รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล การอ่านออกเขียนได้มีความหมายมาก สำหรับการทำงานในอุตสาหกรรม อย่างน้อยก็เพื่อให้สามารถอ่านกฎข้อบังคับในการทำงานหรือรู้จักการรักษาสุขภาพให้ปลอดภัยได้ รวมถึงการเรียนรู้อาชีพใหม่ ๆ วิธีการทำงานแบบใหม่ มีความคิดที่จะปรับปรุงการจัดระเบียบองค์กรของแรงงาน และจะเป็นการลดช่องว่างทางการศึกษาระหว่างผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ใช้แรงงานเข้าใจและร่วมมือในแผนงานต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้ใช้แรงงานที่มีการศึกษาก็ยังมีโอกาสศึกษาหาความรู้ ความชำนาญด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมได้

อาคม ใจแก้ว (2521) กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้กับคนงานเป็นการเปิดโอกาสให้มนุษย์ได้มีการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อให้มีรายได้สูงขึ้น อีกทั้งยังทำให้เข้าใจถึงหน้าที่ของพลเมืองที่มีต่อสังคม ปัญหาประชากร กฎหมาย เป็นต้น เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าด้านวิชาการ เทคโนโลยีใหม่ ๆ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนไป

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : 168-176) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านหลักสูตรนักศึกษาต้องการเรียนเฉพาะเนื้อหาที่มีความสำคัญ ควรจัดเนื้อหาให้ง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นเนื้อหาที่เป็นพื้นฐานต่อการศึกษาต่อ และนำไปใช้ในการทำงานได้ ในด้านการเรียนการสอน ควรใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมและในขณะที่สอนควรเอาใจใส่นักศึกษาให้มาก มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอและนักศึกษาต้องการให้ครูได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถามปัญหาในชั้นเรียนและต้องการความรู้ที่สามารถนำไปเรียนต่อในระดับสูง ส่วนในด้านการบริหารโรงเรียน นักศึกษาต้องการให้โรงเรียนจัดบริการอุปกรณ์และตำราเรียนให้กับนักศึกษาจัดบริการน้ำดื่มน้ำใช้และด้านการปฐมพยาบาล

เบญจพร ไข่เทียมศิลป์ (2526 : 127-129) ได้ศึกษาบทบาทที่คาดหวังและที่ปฏิบัติจริงของครูผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 และ 4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร ผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้าน ในด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความคาดหวังมากกว่าข้ออื่น ๆ ที่ต้องการให้ครูผู้สอนส่งเสริมให้นักศึกษามีกำลังใจที่จะเรียน เช่น ชมเชยผลงานของนักศึกษายกตัวอย่างนักเรียนรุ่นก่อนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต ผู้สอนมีความคาดหวังมากกว่าข้ออื่น ๆ ที่ต้องการให้นักศึกษามีอิสระในการเรียน เช่น การเลือกที่นั่ง การเลือกเข้ากลุ่มกิจกรรม ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่มีความคาดหวังมากกว่าข้ออื่น ๆ ที่ต้องการให้ครูผู้สอนชี้แจงให้นักศึกษารู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนก่อนเริ่มการเรียนการสอน ในด้านการประเมินผลการเรียนและการเก็บคะแนนเป็นระยะ ๆ ต่อเนื่องกัน และพบว่านักศึกษาผู้ใหญ่มีจุดมุ่งหมายใน

การเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ต้องการประกาศนียบัตรไปใช้ศึกษาต่อ

อรัชฎา สิริยานนท์ (2527) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนผู้ใหญ่สายอาชีพ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านตัวครู นักศึกษา เนื้อหาและหลักสูตร สื่อการสอนและการวัดผลประเมินผล ของโรงเรียนผู้ใหญ่สายอาชีพ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน มีความคาดหวังสูงกว่าสภาพที่เป็นจริง ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้การจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้น

อรรถพ จินะวัฒน์ (2529) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้แรงงาน นายจ้างและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรมเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบทบาทของการจัด ด้านรูปแบบของกิจกรรม ด้านเนื้อหาและด้านการบริหารจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ยกเว้นเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีความเห็นอยู่ในเกณฑ์ไม่แน่ใจในด้านเนื้อหาและนายจ้างมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ที่แน่ใจในด้านการบริหารจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในโรงงาน

อุษา เทียนทอง (2530) ศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตภาคกลางพบว่า การจัดกิจกรรมการพบกลุ่มของครูประจำกลุ่มนั้น ผู้เรียนต้องการให้ครูประจำกลุ่มสอนเน้นเฉพาะวิชาการ เนื่องจากผู้เรียนอ่านคู่มือเรียนบางวิชาไม่เข้าใจ และครูประจำกลุ่มขาดทักษะในการจัดกิจกรรมกลุ่ม

พรณทิพา งามสม (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ มีความต้องการการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งด้านเนื้อหาวิชาพื้นฐาน ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพและด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูล ส่วนด้านเนื้อหาวิชานั้น ต้องการมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากการทำงาน รองลงมาคือการใช้ยาที่ถูกต้อง

เกี่ยวกับด้านอาชีพนั้น ผู้ใช้แรงงานเพศชายมีความต้องการเรียนช่างซ่อมรถยนต์ เครื่องยนต์ ช่อมไฟฟ้า ส่วนผู้ใช้แรงงานหญิงมีความต้องการเรียนวิชาทำอาหารและขนม

อนันต์ ศรีอนันต์ (2531) ได้ศึกษาความต้องการการพบกลุ่มของผู้เรียนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตการศึกษา 6 พบว่า ความต้องการพบกลุ่มของนักศึกษาในด้านครูประจำกลุ่มนั้น นักศึกษามีความต้องการให้ครูประจำกลุ่มร่วมให้ความคิดเห็น เสนอแนะ ชี้แนะในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่ม ในด้านวิธีการและ กิจกรรมด้านวิชาการ นักศึกษาต้องการให้แนะนำแหล่งค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม ส่วนสถานที่พบกลุ่มควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก

อุบล ทศนโกวิท (2531) ศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ พบว่า นักศึกษาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่ม ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมพบกลุ่ม และด้านสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่ม ด้านครูประจำกลุ่มและด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านกิจกรรมการพบกลุ่มและด้านสภาพแวดล้อม นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทรงวุฒิ วัฒนขจร (2533) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของ นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิจัยเรียนด้วยตนเอง โดยเปรียบเทียบองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพ จำแนกตามอาชีพ พบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างกับอาชีพอื่น ๆ และอาชีพค้าขายกับอาชีพอื่น ๆ มีระดับองค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียน ด้านการมองเห็นความก้าวหน้าในอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สิรินาฏ ราชเดิม (2534 : 121) ศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ เพศ สถานภาพสมรส

และสภาพการทำงานตามอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการพบกลุ่มในด้านบทบาทของครูประจำกลุ่ม บทบาทของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน ด้านกิจกรรมในการพบกลุ่มและด้านสถานที่พบกลุ่มทุกด้านโดยส่วนรวมแตกต่างกัน

สิริกาญจน์ วีระพันธ์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า

1. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมมีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนด้านการศึกษขั้นพื้นฐาน ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูลในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมีความต้องการในระดับน้อย

2. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุน้อยกว่า มีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนด้านการศึกษขั้นพื้นฐาน ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูลและด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมากกว่าผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุมากกว่า

3. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษาปานกลาง (ม. 3 ถึง ปวช.) มีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการศึกษขั้นพื้นฐาน ด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูลและด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมากกว่าผู้มีการศึกษาระดับอื่น ๆ ทุกระดับ

4. ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้มีน้อยกว่ามีความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการศึกษขั้นพื้นฐานด้านการรับบริการข่าวสารข้อมูลและด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมากกว่าผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้มากกว่า

วิชัย จันทระเกษม (2538:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องรูปแบบของการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มที่พึงพอใจของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยทำการศึกษาจากนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 389 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมการพบกลุ่มที่จัดอยู่ในปัจจุบันเหมาะสมดีแล้ว ทั้งในกิจกรรมที่เกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม การพัฒนาชุมชนและสังคม การส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2. ปัญหากิจกรรมการพบกลุ่มตามความเห็นของนักศึกษา นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่าการประกอบกิจกรรมการพบกลุ่มมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน

อายุต่างกันและสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการประกอบกิจกรรม การพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

3. ประโยชน์ของกิจกรรมการพบกลุ่ม นักศึกษามีความเห็นว่าการประกอบกิจกรรม การพบกลุ่มมีประโยชน์ในระดับมาก และสามารถประยุกต์ใช้ช่วยแก้ปัญหาชุมชน

นักศึกษาที่เพศและอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประโยชน์ของกิจกรรมการพบกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นประโยชน์ในด้านช่วยแก้ปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮูล (Houle. 1961 : 16-25) ได้ทำการศึกษาสาเหตุที่นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาต่อ ในโครงการศึกษาผู้ใหญ่ ที่มหาวิทยาลัยชิคาโก โดยการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่ 22 คน อย่างละเอียด พบว่าผู้ที่มาเรียนจำแนกออกได้ 3 ประเภท คือ

1. ผู้เรียนประเภทมุ่งเป้าหมาย (Goal-oriented) คือผู้เรียนที่เข้าโครงการศึกษาผู้ใหญ่ ประเภทต่าง ๆ เป็นครั้งคราว โดยคิดว่าการเรียนรู้จากโครงการเหล่านั้นสามารถจะสนองตอบ ต่อความต้องการ ปัญหาและความสนใจของเขาได้

2. ผู้เรียนประเภทมุ่งกิจกรรม (Activity - oriented) คือผู้เรียนที่เข้าโครงการศึกษา ผู้ใหญ่ประเภทต่าง ๆ เพราะความพอใจ หรือสนใจสิ่งแวดล้อมหรือกิจกรรมบางอย่างมากกว่า เนื้อหาหรือหลักสูตร ผู้ใหญ่ที่มุ่งกิจกรรมเช่นนี้ของกิจกรรมทางสังคมและเพื่อน

3. ผู้เรียนประเภทมุ่งการเรียนรู้ (Learning - oriented) คือผู้เรียนที่เข้าสู่โครงการ ศึกษาผู้ใหญ่ประเภทต่าง ๆ เพราะต้องการได้รับความรู้และเรียนรู้อย่างแท้จริง

ดาร์เคนวาร์ด และเมอร์เรียม (Darkenwald and Merriam. 1982 : 128-130) ได้ศึกษา เหตุผลการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ทั้งที่กำลังจะเข้าเรียนและที่กำลังเรียนอยู่ โดยได้แบ่งเหตุผล ในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ออกเป็น 9 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ (2) ด้านส่วนตัว (3) ด้านชุมชน (4) ด้านศาสนา (5) ด้านสังคม (6) ด้านการหนีความจำเจ (7) ด้านการทำ ตามกฎระเบียบ (8) ด้านเพื่อทำหน้าที่ให้ดีขึ้น และ (9) ด้านเพื่อความรู้ในเชิงวัฒนธรรม สรุปผลของการศึกษาของ ครอส และเวลลีย์ พบว่า สำหรับผู้ที่กำลังจะเข้าเรียนมีเหตุผล ในการเข้าเรียนด้านชุมชน ด้านส่วนตัว และด้านเพื่อความรู้ในระดับสูงสุดและมีเหตุผล

ในการเข้าเรียนด้านสังคมและด้านการหนีจากสภาพจำอยู่ในระดับต่ำสุด ส่วนผู้ที่กำลังเรียนอยู่พบว่า อายุ เพศ และสถานภาพทางสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าเรียน โดยเฉพาะด้านเพศนั้นพบว่า เพศหญิงให้ความสำคัญกับเหตุผลด้านส่วนตัว ส่วนเพศชายให้ความสำคัญกับเหตุผลด้านเพื่อให้หน้าที่ดีขึ้น ด้านศาสนาและด้านการหนีจากความจำเริญ ด้านอายุ พบว่าผู้ที่มีอายุสูงให้ความสำคัญกับด้านความรู้ ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว และคนผิวดำให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว ด้านชุมชนและด้านความรู้เชิงวัฒนธรรม

มอร์สตัน และสมาร์ท (Morstain and Smart. 1974 : 83-89) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า ผู้ที่มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในการเข้าเรียน ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง ส่วนเพศชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านความคาดหวังของผู้อื่นสูง และเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการความรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มาเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล มีความคาดหวังในการเรียนต่างกันตามตัวแปรด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยมีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกันออกไปเป็น 2 ด้าน คือ 1) ความรู้จากการเรียน 2) การนำความรู้ไปใช้ ซึ่งเป็นความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาที่มาเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน
3. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสภาพการสมรสต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน
4. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน
5. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน

6. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน

7. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีขนาดต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน

8. ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
ผู้วิจัยดำเนินการโดยวิธีการดังนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือเครื่องใช้ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูล การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ใน 4 อำเภอของจังหวัด
ระยอง ซึ่งได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอแกลง อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง ซึ่งเป็นอำเภอ
ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ
และกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 แยกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งสิ้นประมาณ 4,022 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากประชากรข้างต้น
โดยการสุ่มแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 409 คน ใช้สูตรในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของ
ยามานะ (Yamane, 1970:887) โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มที่ระดับ .05 ซึ่งมีวิธี
การสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มจากอำเภอทั้ง 4 อำเภอ แบ่งนักศึกษาออกตามระดับการศึกษา คือระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่เป็น
ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540
ได้กลุ่มตัวอย่าง 409 คน โดยสุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย มาร้อยละ 10 ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	อำเภอ	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	เมืองระยอง	658	66	572	58
2.	แกลง	586	59	535	54
3.	บ้านค่าย	427	43	556	56
4.	บ้านฉาง	298	30	426	43
รวม		1,969	198	2,053	211

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท (Likert Scale) คือ ความคาดหวังน้อยที่สุด ถึงความคาดหวังมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของวิธีการสร้าง เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสอบถามความคาดหวังของนักศึกษา

ทางไกลที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มทางไกลในจังหวัดระยอง แล้วนำไปสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอประธานและกรรมการที่ควบคุมปริญญาบัตร ตรวจสอบแก้ไขทั้งในด้านเนื้อหาโครงสร้างแบบสอบถามและสำนวนภาษาเพื่อตรวจพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา(Content Validity) และความสมบูรณ์ของเครื่องมือ เพื่อนำข้อเสนอมาปรับปรุงแก้ไข

5. ทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ใช้งานโรงงานอุตสาหกรรมที่ลงทะเบียนเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

6. คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับได้ค่าระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง เพื่อออกหนังสือ ขอความร่วมมือครูประจำกลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่ในจังหวัดระยอง

2. นำหนังสือจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง ไปยังหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากครูประจำกลุ่มและฝากแบบสอบถามไปแจกกับนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยองในแต่ละแห่งตามจำนวนที่คำนวณได้ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม - 15 มิถุนายน 2540

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์แล้ว ตรวจสอบให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวนทั้งสิ้น 409 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด เมื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำไปวิเคราะห์ได้ 406 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.26

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าความถี่และร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการเข้ามาเรียนของนักศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ในการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ประเมินความคิดเห็น ดังนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	ความคาดหวังน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ความคาดหวังน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ความคาดหวังปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	ความคาดหวังมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	ความคาดหวังมากที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยจำนวนกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test และกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปใช้ F-test เมื่อพบค่าความแตกต่าง จึงใช้ค่าสถิติของนิวแมน คูลส์ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติดังกล่าว ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X/PC

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ทำการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970:161)
 2. การคำนวณสถิติพื้นฐาน การคำนวณสถิติพื้นฐานของคะแนนมีดังนี้
 - 2.1 หาอัตราร้อยละ
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย
 - 2.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 :77)
 3. สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 ทดสอบความแตกต่างของตัวแปรระหว่าง 2 กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ t-test (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 :97)
 - 3.2 ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ F-test (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 :108)
- การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls Method) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2531 : 113)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่า t ใน t - distribution
F	แทน	ค่า F ใน F - distribution
df	แทน	ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลบวกของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ความเบี่ยงเบนยกกำลังสองเฉลี่ย
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคาดหวังในการเรียนการสอนสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นการวิเคราะห์หาจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงงานและ ประเภทของโรงงาน ได้ผลดังตาราง 3 คือ

ตาราง 3 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	157	38.70
1.2 หญิง	249	61.30
รวม	406	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 18 ปี	83	20.40
2.2 18 - 25 ปี	245	60.30
2.3 มากกว่า 26 ปี	78	19.30
รวม	406	100.00
3. สถานภาพการสมรส		
3.1 โสด	326	80.30
3.2 สมรส	80	19.70
รวม	406	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 มัธยมศึกษาตอนต้น	205	50.50
4.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย	201	49.50
รวม	406	100.00
5. รายได้ต่อเดือน		
5.1 ต่ำกว่า 3,000 บาท	93	22.90
5.2 3,001 - 6,000 บาท	248	61.10
5.3 6,000 บาทขึ้นไป	65	16.00
รวม	406	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

สถานภาพของนักศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
6. ประสบการณ์ในการทำงาน		
6.1 น้อยกว่า 3 ปี	267	65.80
6.2 4 - 6 ปี	88	21.70
6.3 มากกว่า 6 ปี	51	12.60
รวม	406	100.00
7. ขนาดโรงงานที่ทำงาน		
7.1 ขนาดเล็ก	105	25.90
7.2 ขนาดกลาง	175	43.10
7.3 ขนาดใหญ่	126	31.00
รวม	406	100.00
8. ประเภทอุตสาหกรรม		
8.1 อุตสาหกรรมแปรรูป	120	29.60
8.2 อุตสาหกรรมก่อสร้าง	43	10.60
8.3 อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก	74	18.20
8.4 อุตสาหกรรมบริการ	93	22.90
8.5 อุตสาหกรรมอื่น ๆ (พื้นรองเท้า อิเล็กทรอนิกส์ ถู่มือ)	76	18.70
รวม	406	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 ในด้านอายุ พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี มีมากที่สุด จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 60.30 สถานภาพการสมรส พบว่า นักศึกษาส่วนมากเป็นโสด จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30 ส่วนระดับการศึกษาในปัจจุบัน พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากมีรายได้จากการประกอบอาชีพต่อเดือน ระหว่าง 3,001 - 6,000 บาท จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 61.10 ด้านประสบการณ์ในการทำงานของนักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมาก มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในระหว่าง 1 - 3 ปี จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 65.80 ส่วนขนาดของโรงงานที่ทำงาน นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมากทำงานในโรงงานขนาดกลาง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 ส่วนประเภทของโรงงานอุตสาหกรรม นักศึกษาผู้ใหญ่ส่วนมาก ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60

**ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง**

การศึกษาความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการเรียนการสอน ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 4 - 7 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวัง ในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการเรียนการสอน ด้านบทบาทครูประจำกลุ่มและด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความคาดหวังในการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. ด้านการเรียนการสอน	3.60	0.50	มาก
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	3.94	0.50	มาก
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.72	0.51	มาก
รวม	3.75	0.43	มาก

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานมีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ โดยรวมและรายด้านในระดับมาก และความคาดหวังด้านบทบาทครูประจำกลุ่มอยู่ในระดับสูงสุด

เพื่อให้เห็นรายละเอียดของความคาดหวังแต่ละด้าน จึงได้นำเสนอความคาดหวังในแต่ละด้าน ดังตาราง 6 - 7

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวัง ในการเรียนการศึกษา
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
ด้านการเรียนการสอน

ความคาดหวังด้านการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการพบกลุ่ม	3.79	0.86	มาก
2. นักศึกษาควรมีโอกาสซักถามปัญหาในขณะที่มีการพบกลุ่ม	3.68	0.88	มาก
3. การจัดกิจกรรมการเรียนควรคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของนักศึกษา	3.94	0.85	มาก
4. นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในกลุ่ม	3.58	0.91	มาก
5. นักศึกษาสามารถเลือกเรียนตามหมวดวิชาที่ตนเองสนใจ	3.58	1.02	มาก
6. ควรเชิญวิทยากรจากภายนอกมาอภิปรายหรือสาธิตกิจกรรมใหม่ ๆ ให้แก่นักศึกษาในระหว่างการพบกลุ่ม	3.42	1.05	ปานกลาง
7. นำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบันมาให้นักศึกษาอภิปรายเพื่อฝึกทักษะการคิดและการหาวิธีแก้ปัญห	3.54	0.99	มาก
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกันแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ทักษะและมีส่วนร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม	3.78	0.90	มาก
9. สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนวิธีเรียนทางไกล เช่น สื่อเอกสาร แบบเรียน หรือชุดวิชา รายการวิทยุ โทรทัศน์ ผ่านดาวเทียมและวีดิทัศน์ มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและสะดวกในการค้นคว้า	3.51	1.08	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคาดหวังด้านการเรียนการสอน	X	S.D.	ระดับความคาดหวัง
10. เนื้อหาวิชาและกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพชีวิตประจำวันของนักศึกษา	3.61	0.91	มาก
11. ได้รับความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป	3.90	0.81	มาก
12. ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่	3.48	0.96	ปานกลาง
13. ได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน	3.45	0.94	ปานกลาง
14. ได้รับความรู้เรื่องกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	3.46	0.92	ปานกลาง
15. ได้รับความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรที่สำคัญในประเทศ	3.45	0.88	ปานกลาง
16. ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.65	0.84	มาก
17. ได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ	3.55	0.89	มาก
18. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยจากสารพิษและโรคติดต่อที่ร้ายแรง	3.62	0.97	มาก
19. มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิทยาการและขอบข่ายของงานอุตสาหกรรม	3.26	0.88	ปานกลาง
20. มีความรู้และทักษะด้านการพัฒนาตนเองเพื่องานอาชีพ	3.77	0.91	มาก
รวม	3.60	0.50	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่เป็นผู้ใช้แรงงานมีความคาดหวังด้านการเรียนการสอน โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคาดหวังอยู่ระดับปานกลาง 6 ข้อ ($\bar{X}= 3.21 - 3.48$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อที่ 3 การจัดกิจกรรมการเรียนควรคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X}=3.94$) รองลงมาคือ ข้อ 11 การได้รับความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป ($\bar{X}=3.90$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวัง ในการเรียนการศึกษา
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม

ความคาดหวังด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. ครูเป็นผู้แนะแนวทางในการเรียนตามหลักสูตร ได้ชัดเจน	4.09	0.78	มาก
2. ครูสามารถสอนวิชาสามัญ เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ได้	3.90	0.84	มาก
3. ให้การแนะแนวในการวางแผนการเรียนแก่นักศึกษาทุกคน	3.98	0.85	มาก
4. ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียน ได้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของนักศึกษา	4.02	0.79	มาก
5. ครูสามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาต่าง ๆ ได้	3.91	0.82	มาก
6. ครูสามารถแนะนำหรือกระตุ้นให้นักศึกษากล้าแสดงออกมากขึ้น	3.96	0.76	มาก
7. สามารถให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักศึกษาได้	4.03	0.71	มาก
8. ให้คำแนะนำเพื่อสามารถประยุกต์ความรู้จากบทเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี	3.75	0.74	มาก
9. ให้ข้อสรุปที่เป็นเนื้อหาสาระสำคัญแต่ละหมวดวิชาในตอนท้ายของการพบกลุ่มแต่ละครั้ง	3.68	0.83	มาก
10. มีความประพฤติส่วนตัวเรียบร้อยเหมาะสมต่อความเป็นครู	4.12	0.83	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ความคาดหวังด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
11. รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา อย่างมีวิจารณญาณ	4.00	0.76	มาก
12. ให้คะแนนระหว่างภาคเรียนอย่างมี หลักเกณฑ์ ถูกต้องและยุติธรรมตาม กระบวนการวัดผล	4.16	0.79	มาก
13. เปิดโอกาสให้นักศึกษาพูดคุย ปรึกษา ปัญหาส่วนตัวด้วยความเต็มใจ	3.70	0.94	มาก
14. เข้าใจความต้องการและปัญหาของ นักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่	3.73	0.85	มาก
15. สามารถตอบปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับ การเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ได้อย่างชัดเจน	3.88	0.87	มาก
16. ให้การแนะนำวิธีการศึกษาด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ	3.85	0.87	มาก
17. มีความมั่นคงทางอารมณ์ สุขุมรอบคอบ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	3.93	0.85	มาก
18. ครูให้การแนะนำตำรา เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา	4.01	0.85	มาก
19. แนะนำหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้า และแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูล ต่าง ๆ เช่น หนังสือ รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุและการจัดทัศนศึกษา	3.97	0.92	มาก
20. ครูได้ปฏิบัติตนเป็นกันเองกับผู้เรียน และช่วยเหลือการเรียนได้	4.14	0.74	มาก
รวม	3.94	0.50	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่เป็นผู้ใช้แรงงาน มีความคาดหวังด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16-3.68$) โดยข้อสูงสุด คือ ข้อ 12 การให้คะแนนระหว่างภาคเรียนอย่างมีหลักเกณฑ์ ถูกต้องและยุติธรรมตามกระบวนการวัดผล ($\bar{X}=4.16$) รองลงมา คือ ข้อ 20 การได้ปฏิบัติตนเป็นกันเองกับผู้เรียนและช่วยเหลือการเรียนได้ ($\bar{X}=4.14$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคาดหวัง ในการเรียนการศึกษา
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง
ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความคาดหวังด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. สามารถนำความรู้ไปใช้เสริมสร้าง พละนาบยให้แข็งแรงและมีสุขภาพ ดีขึ้น	3.79	0.78	มาก
2. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.68	0.73	มาก
3. สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยี มาใช้ในการพัฒนาอาชีพ	3.63	0.88	มาก
4. นำประสบการณ์จากการเรียนมาใช้ เพิ่มคุณภาพในการทำงาน ทำให้มี รายได้เพิ่มขึ้น	3.90	0.84	มาก
5. สามารถพัฒนาความเป็นอยู่ของ ตนเองและชุมชน	3.59	0.84	มาก
6. มีความสามารถในการเลือกที่อยู่อาศัย ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	3.53	0.84	มาก
7. การศึกษาช่วยพัฒนาจิตใจให้มี คุณธรรมจริยธรรมและเข้าใจคุณค่า ของวัฒนธรรมมากขึ้น	3.86	0.78	มาก
8. มีความรับผิดชอบในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาสังคมในปัจจุบันได้มากขึ้น	3.63	0.84	มาก
9. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย มากขึ้น	3.80	0.81	มาก
10. สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเอง หรือเลื่อนตำแหน่ง	3.78	0.93	มาก
11. สามารถเลือกทรัพยากรที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์	3.49	0.83	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคาดหวังด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
12. สามารถหาแนวทางในการเพิ่มผลผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวมากขึ้น	3.73	0.85	มาก
13. มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่มากขึ้น	3.51	0.79	มาก
14. มีทักษะในการพัฒนาอาชีพได้ดียิ่งขึ้นทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น	3.83	0.78	มาก
15. รู้จักเคารพสิทธิ หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาและข้อขัดแย้งด้วยวิธีแห่งปัญญา	3.76	0.73	มาก
16. สามารถนำประสบการณ์จากการพบกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	3.60	0.77	มาก
17. นำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้รับจ้างที่นายจ้างต้องการ	3.74	0.74	มาก
18. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง	3.89	0.74	มาก
19. แนะนำความรู้และสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ร่วมงานได้	3.66	0.79	มาก
20. มีแนวทางในการพัฒนาอาชีพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้	4.04	0.74	มาก
รวม	3.72	0.51	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่เป็นผู้ใช้แรงงาน มีความคาดหวังด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยรวมทุกข้ออยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 11 สามารถเลือกทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$) นอกนั้นก็มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04 - 3.59$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 20 มีแนวทางในการพัฒนาอาชีพ ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ($\bar{X}=4.04$) และรองลงมา คือ ข้อ 4 นำประสบการณ์จากการเรียน มาใช้เพิ่มคุณภาพในการทำงาน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X}=3.90$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ในตอนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงงานและประเภทของโรงงาน ดังปรากฏในตาราง 8 - 22

3.1 เปรียบเทียบตามเพศ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีเพศต่างกัน จะมีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน"

ตาราง 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ
วิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	ชาย (n=157)		หญิง (n=249)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการเรียนการสอน	3.66	0.53	3.56	0.47	1.98*
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	3.94	0.54	3.94	0.47	0.00
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.77	0.52	3.69	0.50	1.49
รวม	3.79	0.46	3.73	0.40	1.27

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายมีความคาดหวังด้านการเรียนการสอนแตกต่างจากนักศึกษาหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบตามอายุ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน จะมีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน" โดยใช้ค่าสถิติ F ดังผลในตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	น้อยกว่า 18 ปี (n=83)		18 - 25 ปี (n=245)		มากกว่า 25 ปี (n=78)	
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1. ด้านการเรียนการสอน	3.60	0.50	3.59	0.47	3.64	0.56
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	4.02	0.47	3.92	0.49	3.93	0.54
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.68	0.49	3.69	0.49	3.85	0.54
รวม	3.77	0.43	3.73	0.40	3.80	0.48

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุมากกว่า 26 ปี มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล โดยรวมมากกว่ากลุ่มอายุ 18 - 25 ปี และอายุน้อยกว่า 18 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีอายุ 26 ปี ขึ้นไป มีความคาดหวังในด้านการเรียนการสอนและด้านการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มอายุ 18 - 25 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่า 18 ปี ส่วนด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี มีความคาดหวังในการเรียนมากกว่ากลุ่มอายุ 18 - 25 ปี และกลุ่มอายุมากกว่า 26 ปี จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการทดสอบโดยใช้ความแปรปรวนดังปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและความแปรปรวน ความคาดหวังในการเรียนการศึกษา
สายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคาดหวังในการเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.14	0.07	0.27
		ภายในกลุ่ม	403	99.79	0.25	
		รวม	405	100.00		
2.	ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.38	0.34	1.39
		ภายในกลุ่ม	403	98.83	0.25	
		รวม	405	99.51		
3.	ด้านการนำความรู้ไปใช้พัฒนา คุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	1.50	0.75	2.93
		ภายในกลุ่ม	403	103.34	0.26	
		รวม	405	104.84		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.32	0.16	0.87
		ภายในกลุ่ม	403	73.90	0.18	
		รวม	40	74.22		

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคาดหวังในการเรียน
สายสามัญวิธีเรียนทางไกลโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 ที่ตั้งสมมุติฐานไว้

3.3 เปรียบเทียบตามสถานภาพการสมรส ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานภาพในขณะที่เรียนต่างกัน จะมีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน"

ตาราง 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษา ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	โสด (n=326)		สมรส (n=80)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการเรียนการสอน	3.59	0.48	3.66	0.55	- 1.15
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	3.92	0.48	4.02	0.56	- 1.49
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.69	0.50	3.84	0.55	- 2.39*
รวม	3.73	0.42	3.84	0.46	- 2.03*

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษาที่สมรสแล้ว มีความคาดหวังในการเรียน ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างจากนักศึกษาที่เป็น โสด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านบทบาทครูประจำกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เปรียบเทียบระดับการศึกษาที่เรียนในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 5 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน"

ตาราง 12 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	ม.ต้น (n=326)		ม.ปลาย (n=80)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการเรียนการสอน	3.57	0.51	3.64	0.48	- 1.48
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	3.92	0.51	3.96	0.48	- 0.67
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.68	0.52	3.76	0.50	- 1.52
รวม	3.72	0.43	3.79	0.42	- 1.43

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 4 ที่ตั้งไว้

3.5 เปรียบเทียบตามระดับรายได้ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 5 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้ต่างกัน จะมีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน"

ตาราง 13 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	6,000 บาทขึ้นไป (n= 93)		3,001-6,000 บาท (n=348)		ต่ำกว่า 3,000 บาท (n=65)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการเรียนการสอน	3.52	0.51	3.59	0.49	3.73	0.45
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	3.87	0.50	3.95	0.48	3.99	0.51
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.64	0.49	3.72	0.50	3.82	0.54
รวม	3.67	0.45	3.75	0.41	3.85	0.42

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่มีระดับรายได้ ต่ำกว่า 3,000 บาท มีความคาดหวังในการเรียน สายสามัญวิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้านมากกว่ากลุ่มอื่น ดังนั้น เพื่อยืนยันความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบโดยใช้ความแปรปรวนแบบทางเดียว ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแปรปรวน ความคาดหวังในการเรียนการศึกษายาสามัญ
วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคาดหวังในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.79	0.89	3.67*
		ภายในกลุ่ม	403	98.14	0.24	
		รวม	405	99.93		
2.	ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.53	2.19
		ภายในกลุ่ม	403	98.44	0.24	
		รวม	405	99.51		
3.	ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	1.19	0.53	2.31
		ภายในกลุ่ม	403	103.66	0.26	
		รวม	405	104.84		
4.	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.25	0.62	3.44*
		ภายในกลุ่ม	403	72.98	0.18	
		รวม	405	74.22		

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 5 ที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่ามี ความแตกต่างในรายคู่ใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของนิวแมน คูลส์ ดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล
ด้านการเรียนการสอน ระหว่างนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน แยกเป็นรายคู่

รายได้	$\bar{X}$	6,000 บาทขึ้นไป	3,001-6,000 บาท	ต่ำกว่า 3,000 บาท
		3.52	3.59	3.73
6,000 บาทขึ้นไป	3.52	-	0.07	0.21*
3,001-6,000 บาท	3.59		-	0.14*
ต่ำกว่า 3,000 บาท	3.73			-

จากตาราง 15 แสดงว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท มีความคาดหวังด้านการเรียนการสอนสูงกว่านักศึกษาที่มีรายได้ 3,001 - 6,000 บาท และนักศึกษาที่มีรายได้ 6,000 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนการศึกษาระดับปริญญาตรีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้าน ระหว่างนักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน แยกเป็นรายคู่

รายได้	$\bar{X}$	6,000 บาทขึ้นไป	3,001-6,000 บาท	ต่ำกว่า 3,000 บาท
		3.67	3.75	3.85
6,000 บาทขึ้นไป	3.67	-	0.08	0.18*
3,001-6,000 บาท	3.75		-	0.10
ต่ำกว่า 3,000 บาท	3.85			-

จากตาราง 16 แสดงว่านักศึกษาที่มีรายได้ ต่ำกว่า 3,000 บาท มีความคาดหวังในการเรียนโดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาที่มีรายได้ 6,000 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 เปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 6 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน จะมีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน"

ตาราง 17 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	น้อยกว่า 3 ปี (n=267)		3 - 6 ปี (n=88)		มากกว่า 6 ปี (n=51)	
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1. ด้านการเรียนการสอน	3.58	0.49	3.58	0.50	3.71	0.50
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	3.93	0.49	3.93	0.50	4.00	0.50
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.73	0.50	3.64	0.46	3.80	0.60
รวม	3.75	0.42	3.72	0.39	3.84	0.48

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 6 ปี มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักศึกษากลุ่มอื่น ดังนั้นเพื่อยืนยันความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบโดยใช้ความแปรปรวนแบบทางเดียว ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 เปรียบเทียบความแปรปรวน ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาศาสสามัญ
วิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคาดหวังในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.81	0.40	1.66
		ภายในกลุ่ม	403	99.11	0.25	
		รวม	405	99.93		
2.	ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.22	0.11	0.44
		ภายในกลุ่ม	403	99.29	0.25	
		รวม	405	99.51		
3.	ด้านการนำความรู้ไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	0.81	0.40	1.56
		ภายในกลุ่ม	403	104.04	0.26	
		รวม	405	104.84		
4.	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.47	0.24	1.29
		ภายในกลุ่ม	403	73.75	0.18	
		รวม	405	74.23		

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสาขาสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 6 ที่ตั้งไว้

3.7 เปรียบเทียบตามขนาดของโรงงาน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 7
 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีขนาดของโรงงาน จะมีความคาดหวังในการเรียน
 การศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน"

ตาราง 19 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียน
 ทางไกล ของนักศึกษาที่มีขนาดของโรงงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	ขนาดเล็ก (n=105)		ขนาดกลาง (n=175)		ขนาดใหญ่ (n=126)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการเรียนการสอน	3.59	0.48	3.56	0.49	3.66	0.50
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	4.01	0.51	3.90	0.48	3.93	0.49
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต	3.75	0.50	3.71	0.49	3.70	0.53
รวม	3.79	0.43	3.73	0.41	3.76	0.43

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดเล็ก มีความคาดหวัง
 ในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมมากกว่ากลุ่มอื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่า นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดเล็ก มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียน
 ทางไกล ด้านบทบาทครูประจำกลุ่มและการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มที่
 ทำงานในโรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ และนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดใหญ่
 มีความคาดหวัง ด้านการเรียนการสอนมากกว่ากลุ่มที่ทำงานในโรงงานขนาดเล็กและโรงงาน
 ขนาดกลาง ดังนั้นเพื่อยืนยันความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบโดยใช้ความแปรปรวน
 แบบทางเดียว ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 เปรียบเทียบความแปรปรวน ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาศายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่มีขนาดโรงงานต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคาดหวังในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.33	1.35
		ภายในกลุ่ม	403	99.26	0.25	
		รวม	405	99.93		
2.	ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.78	0.39	1.59
		ภายในกลุ่ม	403	98.72	0.25	
		รวม	405	99.51		
3.	ด้านการนำความรู้ไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	2	0.13	0.06	0.24
		ภายในกลุ่ม	403	104.72	0.26	
		รวม	405	104.84		
4.	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.26	0.13	0.71
		ภายในกลุ่ม	403	73.96	0.18	
		รวม	405	74.23		

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดต่างกัน มีการคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 7 ที่ตั้งไว้

3.8 เปรียบเทียบตามประเภทของโรงงาน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 8 "นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่างกันจะมีความคาดหวัง ในการเรียน การศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลต่างกัน"

ตาราง 21 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียน ทางไกล ของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานประเภทต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ความคาดหวังในการเรียน	แปรรูป (n=120)		ก่อสร้าง (n=43)		เคมีฯ (n=74)		บริการ (n=93)		อื่น ๆ (n=76)	
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1. ด้านการเรียนการสอน	3.60	0.49	3.55	0.60	3.52	0.42	3.63	0.48	3.65	0.52
2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	3.93	0.45	3.91	0.48	3.83	0.41	3.98	0.55	4.01	0.56
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต	3.72	0.50	3.73	0.53	3.64	0.53	3.75	0.46	3.76	0.54
รวม	3.75	0.41	3.73	0.46	3.66	0.36	3.79	0.43	3.80	0.47

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานประเภทอื่น ๆ (พื้นรองทำ อิเล็กทรอนิกส์ ถูมือ ฯลฯ) มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล และโดย รวมและรายด้าน มากกว่านักศึกษากลุ่มอื่น ดังนั้นเพื่อยืนยันความคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึง ทำการทดสอบโดยใช้ความแปรปรวนแบบทางเดียว ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแปรปรวน ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานประเภทต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคาดหวังในการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	ด้านการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.88	0.22	0.89
		ภายในกลุ่ม	401	99.05	0.25	
		รวม	405	99.93		
2.	ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	4	1.36	0.34	1.34
		ภายในกลุ่ม	401	98.14	0.24	
		รวม	405	99.51		
3.	ด้านการนำความรู้ไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิต	ระหว่างกลุ่ม	4	0.65	0.16	0.62
		ภายในกลุ่ม	401	104.20	0.26	
		รวม	405	104.84		
4.	รวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.91	0.23	1.24
		ภายในกลุ่ม	401	73.32	0.18	
		รวม	405	74.23		

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานประเภทต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการเรียนสายสามัญของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 406 จากคำถามตอนท้ายของแบบสอบถามปรากฏว่า มีผู้ตอบจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 42.36 ดังปรากฏผลในตาราง 23 - 26

ตาราง 23 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียน การศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการเรียนการสอน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ตอบ
<u>ปัญหาด้านการเรียนการสอน</u>	
1. เวลาเรียนน้อยเกินไป	19
2. ข้อสอบปลายภาคไม่มีในหนังสือ ทำให้ทำข้อสอบไม่ได้	12
3. นักศึกษาเรียนไม่ทัน ไม่เข้าใจ	10
4. การทำกิจกรรมไม่เป็นไปตามกำหนด	5
5. การจัดส่งเอกสารตำราเรียนล่าช้า	2
<u>ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน</u>	
1. ควรเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น	25
2. ควรมีสื่อการเรียนให้เข้มมากกว่านี้	11
3. ควรเพิ่มเนื้อหาในหนังสือให้มากกว่านี้	7
4. หลังจากเรียนจบในแต่ละสัปดาห์ อยากให้มอบทสรุปของแต่ละวิชา	7
5. ต้องการให้สอนเนื้อหาวิชาอย่างละเอียด	6
6. การเพิ่มอุปกรณ์การเรียนให้มากขึ้น	5

ตาราง 23 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ตอบ
<u>ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน (ต่อ)</u>	
7. ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมและช่วยกัน แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความสามัคคี	4
8. ควรพานักศึกษาไปทัศนศึกษานอกสถานที่	4
9. การเลือกเรียนวิชา นักศึกษาควรจะได้เรียน ตามความถนัด	3
10. วิชาที่เป็นเนื้อหาสาระควรมีเรื่องเกี่ยวกับ ชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพให้มาก	2
11. อยากให้แนะแนวการเรียนและจุดประสงค์ ของแต่ละบทให้มากกว่านี้	2

จากตาราง 23 แสดงว่า ปัญหาด้านการเรียนสายสามัญของนักศึกษา มีปัญหาเรื่องเวลาเรียนน้อยเกินไป นักศึกษาเรียนไม่ทันไม่เข้าใจ ทำข้อสอบไม่ได้ เพราะข้อสอบไม่มีในหนังสือ นอกจากนี้ นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น การจัดสื่อการเรียนการสอนให้เข้มข้นขึ้น และในการสอนควรมีการสรุปเนื้อหาของแต่ละวิชาเพื่อให้นักศึกษาจะได้เข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ตาราง 24 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ตอบ
<u>ปัญหาด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม</u>	
1. การเรียนการสอน ครูผู้สอนแต่ละวิชาใช้เวลาน้อยเกินไป	10
2. การพบกลุ่มของนักศึกษากับครูประจำกลุ่มของตนมีน้อยเกินไป	6
3. ครูสอนเร็วเกินไป ทำให้ไม่เข้าใจ	4
<u>ข้อเสนอแนะด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม</u>	
1. ครูควรเพิ่มเวลาในการสอนและการพบกลุ่ม	15
2. ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาอภิปรายหรือสาธิตในระหว่างการพบกลุ่ม	10
3. ครูควรสนใจ เอาใจใส่นักศึกษาประจำกลุ่มให้มากกว่านี้	9
4. ครูประจำกลุ่มควรหาทักษะด้านการสอนนักศึกษามากขึ้น	6
5. ครูต้องมีบุคลิกที่ดีทำให้นักศึกษานับถือ	1
6. ต้องการให้ครูมีการแนะแนวในการวางแผนการเรียนแก่นักศึกษาทุกคนให้ชัดเจน	4
7. ครูควรสุภาพและตรงเวลา	1

จากตาราง 24 แสดงว่าปัญหาด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม มีปัญหาในเรื่องครูประจำกลุ่มให้เวลาการพบกลุ่มกับนักศึกษาประจำกลุ่มของตนน้อยเกินไป การสอนแต่ละวิชาครูก็ใช้เวลาสอนไม่เต็มที่ ในการสอนมักสอนเร็วเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจ ข้อเสนอแนะ ก็คือต้องการให้ครูใช้เวลาสอนและการพบกลุ่มให้เต็มเวลา ในการสอนครูควรศึกษาหาทักษะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน นักศึกษาจะได้มีความรู้ความเข้าใจได้ดีขึ้น

ตาราง 25 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ
พัฒนาคุณภาพชีวิต

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ตอบ
<u>ปัญหาด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต</u>	
1. การให้ความรู้ด้านวิชาชีพมีน้อย	6
2. ส่วนใหญ่ความรู้ที่นักศึกษานำไปพัฒนาตนเองและ สิ่งแวดล้อม แต่โอกาสที่จะนำไปพัฒนาสังคมมีน้อย เพราะไม่มีเวลา	2
<u>ข้อเสนอแนะด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต</u>	
1. ควรมีการสอนวิชาชีพที่นักศึกษาเรียนแล้วสามารถ นำไปใช้ประกอบอาชีพได้ เช่น การสอนคอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด อิเล็กทรอนิกส์	8
2. ต้องการให้สอนวิชาที่เกี่ยวกับความเป็นอยู่ด้านอาชีพ และสังคมไทยปัจจุบันให้มากขึ้น	6
3. เพิ่มความรู้ด้านอาชีพและความรู้เกี่ยวกับ โรงงานอุตสาหกรรม	5
4. ต้องการให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจัดหลักสูตร ระยะสั้นมาสอนเสริม เช่น ทำอาหาร ทำดอกไม้	4

จากตาราง 25 แสดงว่า ปัญหาด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
มีปัญหาในเรื่องการให้ความรู้ด้านวิชาชีพมีน้อย โดยมีข้อเสนอแนะในเรื่องต้องการให้มีการสอน
วิชาชีพที่สามารถนำไปใช้หรือเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น คอมพิวเตอร์
อิเล็กทรอนิกส์ พิมพ์ดีด

ตาราง 26 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนการศึกษาศาสนาสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ของนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ด้านอื่น ๆ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ตอบ
<u>ปัญหาด้านอื่น ๆ</u>	
1. สถานที่ในการพบกลุ่มและการเรียนยังไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	12
2. นักศึกษาภายในกลุ่มไม่คุ้นเคยกัน	8
3. ไม่มีเงินเรียน	4
4. การพบกลุ่มยังไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร เพราะนักศึกษามาไม่พร้อมกัน	3
5. การจัดทำหลักฐานการจบหลักสูตร ได้แก่ รบ. ลำช้า	2
<u>ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ</u>	
1. การจัดสถานที่ในการเรียนและการพบกลุ่ม ควรเลือกใช้สถานที่ที่กว้างขวาง สะอาดและมีอุปกรณ์ในการเรียนการสอนด้วย	19
2. ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสร่วมกันในการจัดกิจกรรมหรือนิทรรศการเพื่อนักศึกษาจะได้มีโอกาสรู้จักกันและช่วยเหลือกัน	7
3. ในการจัดประชุมนักศึกษาควรมีการวางแผนหรือบอกนักศึกษาล่วงหน้าเป็นเวลานานมากกว่านี้	5
4. ควรมีการจัดกีฬาประจำปี เพื่อเพิ่มความสามัคคี	2
5. ต้องการให้มีทุนการศึกษา	2
6. การจัดกิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ให้มากกว่านี้	1

จากตาราง 26 แสดงว่า ปัญหาด้านอื่น ๆ ของนักศึกษา ได้แก่ สถานที่ในการเรียนและการพบกลุ่มยังไม่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา นักศึกษาภายในกลุ่มยังไม่คุ้นเคยกัน มีข้อเสนอแนะว่า การจัดสถานที่ในการจัดการเรียนการสอนและพบกลุ่มควรเลือกห้องเรียนที่กว้างเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา สะอาดหรือมีอุปกรณ์ในการเรียนการสอนด้วย ในการจัดกิจกรรมควรมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นระยะเวลานานพอสมควร นักศึกษาจะได้มาพร้อมกันจะได้มีโอกาสทำงานร่วมกันและควรจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาบ้าง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาที่เกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง ผู้วิจัยได้สรุปผลของการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง 3 ด้าน คือ การเรียนการสอน บทบาทครูประจำกลุ่มและการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงงานและประเภทของโรงงาน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ใน 4 อำเภอของจังหวัดระยอง ซึ่งได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอแกลง อำเภอบ้านค่าย อำเภอบ้านฉาง ซึ่งเป็นอำเภอที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 แยกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งสิ้นประมาณ 4,022 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มมาจากประชากรข้างต้น โดยการสุ่มแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 409 คน ใช้สูตรในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1970:887) โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มที่ระดับ .05

ซึ่งมีวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มจากอำเภอทั้ง 4 อำเภอ แบ่งนักศึกษาออกตามระดับการศึกษา คือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วสุ่มตัวอย่างจาก นักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ได้กลุ่มตัวอย่าง 409 คน โดยสุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาร้อยละ 10

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อ สอบถามความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานใน โรงงานอุตสาหกรรม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ รายการ (check-list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านบทบาทครูประจำกลุ่มและด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert Scale) คือ ความคาดหวังน้อยที่สุด ถึงความคาดหวังมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียน ทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

4. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง เพื่อออกหนังสือไปยังศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือครูประจำกลุ่ม นำแบบสอบถามให้ครู ในแต่ละอำเภอทั้ง 4 อำเภอ ตามจำนวนที่กำหนดได้ รวมทั้งหมด จำนวน 409 ฉบับ และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ 406 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.26 โดยเก็บข้อมูลอยู่ระหว่าง วันที่ 15 พฤษภาคม - 15 มิถุนายน 2540 รวมเวลา 30 วัน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X/PC เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ความคาดหวังของนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานเกี่ยวกับความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของนักศึกษาในการเรียนการศึกษาศายสามัญ วิธีเรียนทางไกล

1.3 การทดสอบค่าที (t-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม

1.4 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป

5. การทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน คูลส์ (Newman-Keuls)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 406 คน จำแนกได้ ดังนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 249 คิดเป็นร้อยละ 61.30 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 18 - 25 ปี จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 60.30 สถานภาพการสมรสส่วนใหญ่เป็นโสด จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 80.30 มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 รายได้ต่อเดือนปรากฏว่า ส่วนใหญ่กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 3,001 - 6,000 บาท มากที่สุด จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 61.10 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ทำงาน น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ 65.80 ขนาดโรงงานที่ทำส่วนใหญ่เป็นขนาดกลาง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 ประเภทอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60

2. ความคาดหวังในการเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล

นักศึกษามีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาศายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดย

รวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งความคาดหวังด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

3. เปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของนักศึกษา ทั้ง 3 ด้าน ตามสมมติฐาน สรุปการวิจัยได้ดังนี้

3.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การเรียนการสอนมีความคาดหวังแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคาดหวังด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ตั้งไว้

3.3 นักศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียน การศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่เรียนในปัจจุบันต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.5 นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบทบาทครูประจำกลุ่มและด้านการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.6 นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญศึกษา วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.7 นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.8 นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานประเภทต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล

4.1 ด้านการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีปัญหาในเรื่องเวลาเรียนน้อยเกินไป นักศึกษาเรียนไม่ทัน ไม่เข้าใจ ทำข้อสอบไม่ได้ เพราะข้อสอบไม่มีในหนังสือ โดยมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเวลาเรียน จัดสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น และครูผู้สอนควรเน้นเนื้อหาวิชาให้มากขึ้น การใช้สื่อต่าง ๆ ช่วยในการเรียนของนักศึกษาด้วย และในการสอนควรมีการสรุปเนื้อหาของแต่ละวิชาเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้น

4.2 ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม พบว่า นักศึกษามีปัญหาในเรื่องครูประจำกลุ่มให้เวลาพบกลุ่มกับนักศึกษาประจำกลุ่มของตนน้อยเกินไป การสอนของครูใช้เวลาสอนไม่เต็มที่ ในการสอนมักสอนเร็วเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยเข้าใจ มีข้อเสนอแนะว่าต้องการให้ครูประจำกลุ่มใช้เวลาสอนและพบกลุ่มให้เต็มเวลา ในการสอนครูก็ควรศึกษาหาทักษะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน นักศึกษาจะได้มีความรู้ความเข้าใจได้ดีขึ้น

4.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า นักศึกษามีปัญหาในเรื่องความรู้ด้านวิชาชีพเพื่อพัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน มีข้อเสนอแนะให้มีการสอนเสริมในด้านวิชาชีพที่ทำให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนไปพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานเช่น คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และการพิมพ์ดีด

4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ พบว่า นักศึกษาเห็นว่าสถานที่ในการเรียนและการพบกลุ่มยังไม่เหมาะสม ควรใช้สถานที่ให้กว้างขวางเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา เพื่อความสะดวกในการเรียนและการจัดกิจกรรม นอกจากนี้

นักศึกษามีข้อเสนอแนะว่าในการจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม ควรจะมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นระยะเวลานานพอสมควร นักศึกษาจะได้มาพร้อมเพรียงกัน จะได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากการที่พบว่า ความคาดหวังในการเรียนการศึกษา สายสามัญศึกษา วิธีเรียนทางไกล นักศึกษามีความคาดหวังในการเรียนโดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานมีพื้นฐานการศึกษาน้อย ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในภาคอุตสาหกรรม เป็นเหตุให้ผู้ใช้แรงงานเข้ามาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง เป็นเหตุให้นักศึกษามีความคาดหวังในการเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ถิ่นประเทศ (2538 : 163) ซึ่งศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล จังหวัดปทุมธานี ในระดับต่าง ๆ ที่สูงขึ้น เพื่อที่จะให้ได้รับวุฒิการศึกษา เพื่อที่จะได้เลื่อนตำแหน่งตนเอง ให้มีความรู้สูงขึ้น จึงมีความคาดหวังในการเรียนมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังในด้านบทบาทครูประจำกลุ่มมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับสุวรรณ วัฒนวงศ์ (2538 : 184) ซึ่งกล่าวว่าปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ ได้แก่ ผู้สอนซึ่งเป็นผู้มีบทบาทเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่อย่างยิ่ง ในฐานะเป็นผู้กำหนดเป้าหมายการเรียน ตลอดจนเนื้อหาและวิธีการสอน จึงนับว่าเป็นผู้มีบทบาทกับการดำเนินกิจกรรมการศึกษา วิธีเรียนทางไกล

2. การเปรียบเทียบความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ของนักศึกษาโดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของโรงงาน และประเภทของโรงงาน

2.1 นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในสังคมปัจจุบันเพศมิได้เป็นตัวแปรสำคัญในการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีผู้ใช้แรงงานทั้งเพศชายและเพศหญิง

ประกอบกับลักษณะของงานและสภาพแวดล้อมคล้ายคลึงกัน ทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังในการเรียนเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณทิพา งามสม (2531: บทคัดย่อ) ได้มีการศึกษาความต้องการ การศึกษานอกโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการศึกษาพื้นฐาน ด้านการรับข่าวสารข้อมูล และด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ในด้านการเรียนการสอน นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความคาดหวังด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาเพศชายมีเวลาหลังจากเลิกงานมากกว่า เช่น ไม่ต้องรับภาระงานหรือกิจกรรมภายในบ้าน เพราะงานภายในบ้านจะเป็นหน้าที่ของเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ ทำให้นักศึกษาที่เป็นเพศชายมีเวลาเอาใจใส่ในด้านการเรียน มีเวลาศึกษาสื่อต่าง ๆ มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินาฏ ราชเดิม (2534 : 121) ที่ศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3 พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการพบกลุ่มในด้านกิจกรรมการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 3 ด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มาเรียนเป็นผู้ใช้แรงงานทุกวัย เห็นความสำคัญของการศึกษาตลอดชีวิตเท่าเทียมกัน โดยคาดหวังว่าในการเรียนจะสามารถช่วยพัฒนาความรู้เพิ่มขึ้นความสามารถในการปฏิบัติงาน นำความรู้ไปพัฒนา อาจทำให้ได้เงินหรือตำแหน่งหน้าที่การงานสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วรณพ ทองบรรจบ (2539 : 111) ได้ศึกษาความต้องการการรับบริการทางการศึกษาของโรงเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีอายุต่างกัน ความต้องการรับบริการทางการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิวาภรณ์ เรือศรีจันทร์ (2538:113) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกล ระดับ

มัธยมศึกษาของจังหวัดกำแพงเพชรที่มีต่อกิจกรรมการพบกลุ่ม พบว่า นักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการพบกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาที่สมรสแล้วมีภาระต้องรับผิดชอบดูแลครอบครัวมากกว่าคนโสด ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการศึกษาสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเองมากนัก ทำให้นักศึกษาที่มีสถานภาพต่างกันมีความคาดหวังในการเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินาฏ ราชเดิม (2534 : 82) ที่ศึกษาความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 3 พบว่า นักศึกษาทางไกล ที่สถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นในการพบกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนการสอนและด้านบทบาทครูประจำกลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่สมรสแล้วส่วนใหญ่จะต้องเป็นผู้มีอายุมากกว่า มีประสบการณ์ ในการทำงานนานพอสมควร มีภาระต้องรับผิดชอบ ทำให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อครอบครัวสูง ในการมาเรียน นักศึกษากลุ่มนี้จึงมีความคาดหวังในการเรียนด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสูง นักศึกษามีความคาดหวังในการเรียนเพื่อนำความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพื่อที่จะได้เลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานดีขึ้น เงินเดือนสูงขึ้น ตลอดจนพัฒนาตนเองให้มีความรู้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญมณี บุรณกานนท์ (2526 : บทคัดย่อ) พบว่า ลูกจ้างส่วนใหญ่ไม่พอใจในสภาพชีวิตที่เป็นอยู่ของตนในปัจจุบัน และพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีกว่าและในการที่จะเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นนั้น จำเป็นต้องอาศัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนทักษะอาชีพ เป็นบันไดที่จะก้าวไปสู่การเปลี่ยนงาน อาชีพหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น

2.4 นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาที่เรียนในปัจจุบันต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลแต่ละด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาต้องการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2533 : 140) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างด้านเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษาของชุมชนบริเวณแหล่งอุตสาหกรรม พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมเริ่มมีการกำหนดวุฒิการศึกษา โดยรับคนงานที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างน้อย และมีแนวโน้มที่จะกำหนดวุฒิการศึกษาให้สูงขึ้นและในส่วนของผู้ใช้แรงงาน มีความเห็นว่าวุฒิการศึกษาจะส่งผลต่อการมีโอกาสดำรงตำแหน่งและการกำหนดค่าจ้าง ประกอบกับสภาพการจัดการศึกษาทางไกลของกรมการศึกษานอกโรงเรียนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เหมือนกัน จึงทำให้นักศึกษาทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเห็นที่สอดคล้องและมีความคาดหวังแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลโดยรวมทุกด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีรายได้น้อย มีส่วนสัมพันธ์กับระดับการศึกษาซึ่งต่ำกว่าผู้มีรายได้มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรรณทิพา งามสม (2531 : บทคัดย่อ) เรื่องความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า ผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่มีรายได้น้อย มีความต้องการการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการศึกษาพื้นฐานและต้องการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมากกว่าผู้มีรายได้มาก

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและนักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่า 13,000 บาท มีความคาดหวังโดยรวมทุกด้านมากกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีรายได้น้อยต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ วีระพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) เรื่อง ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม เขตจังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ผู้ใช้แรงงานที่มีรายได้น้อยกว่า มีความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนด้านการศึกษาพื้นฐาน บริการข่าวสารข้อมูล ด้านการเพิ่มพูนทักษะอาชีพมากกว่าผู้ใช้แรงงานที่มีรายได้มากกว่า

2.6 นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งนักศึกษาที่มาเรียนสายสามัญ วิถีเรียนทางไกลนี้ เป็นนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงกับ โรเจอร์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2538 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Rogers. n.d.) นักศึกษาได้นำประสบการณ์และค่านิยมติดตัวมาด้วยจะมากหรือน้อยอาจขึ้นอยู่กับภาระหน้าที่ซึ่งเขาปฏิบัติอยู่ และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ ขวัญหทัย จารูจินดา (2538 : 39) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคาดหวังในการดำรงชีวิตในสังคมหลังจบการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ความคาดหวังไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่านักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 ปี ขึ้นไป มีความคาดหวังในการเรียนแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านมากกว่านักศึกษากลุ่มอื่น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนแต่เดิม มีข้อจำกัดในเรื่องสถานศึกษา การคมนาคมไม่สะดวก สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวไม่อำนวยในการศึกษา ทำให้นักศึกษาได้รับการศึกษาในระดับไม่สูงนัก และเมื่อมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมนาน ๆ ประกอบกับประสบการณ์การทำงานที่มีมากขึ้น ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจดีขึ้น จึงต้องการศึกษาต่อ ทำให้นักศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 6 ปี มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิถีเรียนทางไกลมากกว่านักศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า

2.7 นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิถีเรียนทางไกล โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นโรงงานขนาดเล็กหรือใหญ่ ในการทำงานต้องอาศัยความรู้และเทคโนโลยีสูงขึ้น จึงมีความคาดหวังในการเรียนว่าจะช่วยพัฒนาความรู้ เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานเหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชลี โภคพูน (2538 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้แรงงานโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอที่ทำงานในโรงงานขนาดต่างกัน โดยส่วนรวมมีความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดเล็ก มีความคาดหวังในการเรียนโดยรวมทุกด้านมากกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานขนาดเล็ก อาจจะมีความรู้น้อยกว่าหรือรายได้ต่ำกว่าผู้ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่ใหญ่

กว่า จึงมีความมุ่งหวังในการเรียนเพื่อให้จบการศึกษา ให้มีวุฒิสูงขึ้น ซึ่งคาดหวังว่าจะได้นำวุฒิไปปรับเปลี่ยนงานหรือเลื่อนตำแหน่งงาน

2.8 นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานประเภทต่างกัน มีความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภทไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดหรือโรงงานประเภทใด มีความคาดหวังในการเรียนไม่แตกต่างกัน เพราะการเรียนโดยวิธีทางไกลนี้ นักศึกษาต้องพึ่งตนเอง อ่านหนังสือด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นักศึกษาทุกคนจึงมีความมุ่งหวังเกี่ยวกับการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรา สังข์ศรี (2540 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอาชีพต่างกันมีปัญหาการเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีปัญหา มากที่สุดในเรื่องเวลาเรียน เนื่องจากการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล นักศึกษาต้อง ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ เวลาที่พบกลุ่มและเรียนในห้องเรียนมีน้อยเพียง สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมงและในการเรียนวิชาเสริม เช่น วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เวลาเรียนน้อยมาก ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เป็นผู้ใช้ แรงงานทางไกลกระบวนการศึกษาไปนานพอสมควร เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับไปสามารถ ศึกษาต่อได้ ต้องออกมาทำงานประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวจนมั่นคงพอสมควร จึงจะกลับมาเรียนต่อได้ ดังนั้น ความต่อเนื่องในเนื้อหาวิชา ความสามารถในการศึกษา อาจจะน้อยลง การทำความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ จึงยากขึ้น ประกอบกับมีเวลาเรียนน้อย ดังกล่าวมาแล้ว จึงทำให้เป็นปัญหาการเรียนรู้เนื้อหาวิชา ทำให้นักศึกษาเรียนไม่ทันและ ไม่เข้าใจบทเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า การพบกลุ่ม ขาดอุปกรณ์ การจัดส่งเอกสารล่าช้า ทั้งนี้สื่อสิ่งพิมพ์ซึ่งถือว่าเป็นสื่อหลักของการศึกษา วิธีเรียนทางไกล สาเหตุที่ทำให้ การส่งเอกสารสิ่งพิมพ์ล่าช้ากว่ากำหนด อาจทำให้มีผลถึงการไม่มีเวลาใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรา สังข์ศรี (2540:170) พบว่า ปัญหาด้านสื่อ

ประกอบการเรียน การจัดส่งเอกสารตำราถึงผู้เรียนช้ามากไม่ทันการเปิดภาคเรียน เอกสารไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน เสนอแนะว่า ควรเพิ่มเวลาสอนให้มากขึ้น หรืออย่างน้อยเวลาเรียนในแต่ละสัปดาห์ ควรได้เรียนเต็มเวลา การสอนเนื้อหา ควรให้รายละเอียดชัดเจน เพราะนักศึกษาทางไกลเป็นการเรียนด้วยตนเองโดยอาศัยสื่อเป็นหลัก คู่มือหรือตำราบทเรียนอ่านแล้วเข้าใจยาก ประกอบกับนักศึกษาเป็นผู้ที่ทำงานแล้ว มีเวลาน้อย สำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และแหล่งที่ศึกษาค้นคว้าเองมีน้อย ประกอบกับครูประจำกลุ่มไม่ได้ให้ความสนใจเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนเสริม จึงทำให้นักศึกษามีความต้องการให้สอนด้านวิชาการมาก ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อุษา เทียนทอง (2530 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนต้องการให้ครูประจำกลุ่มเน้นด้านวิชาการ เนื่องจากผู้เรียนอ่านคู่มือเรียนบางส่วนด้วยตนเองไม่เข้าใจ ส่วนด้านการจัดสื่อต่าง ๆ นักศึกษาเห็นว่าควรจัดหาให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้ามากขึ้น ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ แอ็บสันทีกเสียง วิดีโอเทป ให้นักศึกษาได้ยืมเรียน นักศึกษาจะได้นำไปศึกษาเพิ่มเติม จะได้ทำให้เข้าใจเนื้อหาในวิชาต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ คุรุพุ่ม (2540 : 39) ในการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาใหม่ต่อการเรียนการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา

3.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม นักศึกษามีความคิดเห็นในเรื่องปัญหาของครูประจำกลุ่ม พบว่า ครูสอนไม่เต็มเวลา โดยเห็นว่า ครูประจำกลุ่มเข้าสอนไม่ตรงเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูประจำกลุ่มมีภาระหน้าที่หลายด้าน เช่น ด้านธุรการ ด้านการแนะแนวและการประชาสัมพันธ์ เป็นทั้งที่ปรึกษา ผู้แนะนำ จึงส่งผลให้ครูประจำกลุ่มเข้าสอนไม่ตรงเวลา และนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ครูประจำกลุ่มไม่นำเอาจิตวิทยาการสอนผู้ใหญ่มานำใช้ในการสอนมากนัก เช่น พูดเร็วเกินไป ผู้ใหญ่ฟังไม่ทัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ใหญมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของร่างกายซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เช่น สมองเฉื่อยชา สายตาพร่ามัวมองเห็นไม่ชัด (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533 : 72) จึงมีผลทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจการเรียน

ข้อเสนอแนะด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม นักศึกษาเห็นว่าครูประจำกลุ่มควรใช้เวลาในการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและในการสอนควรมีการสรุปเนื้อหาให้ชัดเจนในแต่ละ

สัปดาห์ นอกจากนี้ ครูควรจะศึกษาบทบาทหน้าที่ของตนเองให้ชัดเจนนักศึกษาส่วนใหญ่เสนอแนะว่า ครูประจำกลุ่มควรเข้าสอนให้ตรงเวลาและควรนำจิตวิทยาการสอนผู้ใหญ่มาใช้ในระบบการสอนให้มากขึ้น เช่น ไม่พูดเร็วเกินไป และควรหาอุปกรณ์การสอนมาใช้ประกอบการสอนให้มากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ ศรีอนันต์ (2531 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการพบกลุ่ม คือ ครูประจำกลุ่มมาไม่ตรงเวลาขาดอุปกรณ์การสอน

3.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ปัญหาของนักศึกษาด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ การให้ความรู้ในด้านวิชาชีพมีน้อยเกินไป จะเห็นว่า นักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากจะต้องการความรู้ด้านสายสามัญเพื่อนำความรู้หรือวุฒิการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาตนเองแล้วยังมีความต้องการด้านข่าวสารข้อมูล รวมทั้งการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะวิชาชีพ เพื่อจะนำความรู้นี้ไปประกอบอาชีพหรือเพิ่มรายได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บวร พุทธวณิช (2533 : 218) กล่าวถึง ความต้องการของสตรีเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งพบว่ามีความต้องการอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มพูนรายได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน ค่าครองชีพสูงจึงทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

ข้อเสนอแนะ นักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง เห็นว่าทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ควรจะได้จัดให้มีการสอนเสริมหรือกลุ่มสนใจ เปิดสอนวิชาชีพที่นักศึกษาเรียนแล้วสามารถนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานหรือประกอบอาชีพได้ เช่น พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ในหลักสูตรการจัดการศึกษายาสามัญ ควรเพิ่มความรู้ทางด้านอาชีพและความรู้ด้านโรงงานอุตสาหกรรมด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรหมทิพา งามสม (2531 : 141) ได้ศึกษาความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะอาชีพ ก็เพื่อพัฒนาทักษะให้เป็นแรงงานระดับฝีมือ ตามที่ตนเองสนใจและถนัด ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกเปลี่ยนงานอาชีพที่ดีกว่าและเพื่อรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้น

3.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ นักศึกษาเห็นว่าในการเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ปัญหาที่มีมากอีกด้านหนึ่งก็คือ สถานที่พบกลุ่มยังไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา สถานที่พบกลุ่มคับแคบ ขาดอุปกรณ์ เช่น เก้าอี้ กระดานดำ

สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรา สังข์ศรี (2540 : 172) พบว่า ปัญหาการพบกลุ่มอันดับแรกคือ สถานที่พบกลุ่มไม่เพียงพอ กับหลายห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ขาดอุปกรณ์การเรียน ปัญหารองลงมาคือ นักศึกษาที่เป็นผู้ใช้แรงงานในกลุ่มไม่คุ้นเคยกัน เพราะการพบกลุ่มไม่พร้อมเพรียงกัน ทั้งนี้การพบกลุ่มตามหลักการของวิธีเรียนทางไกลมุ่งให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น นอกจากนี้ ปัญหาที่พบได้แก่ ทุนการศึกษาไม่มี นักศึกษาอาจมีภาระทางครอบครัวและมีรายได้น้อย จึงต้องการเรียนโดยขอทุนการศึกษาตามโครงการขยายโอกาสของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ นักศึกษาเห็นว่า ควรจัดสถานที่ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน จากการที่ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ พบว่า ปัญหาดังกล่าวนี้อาจเกิดในหลายพื้นที่ การที่สถานที่ไม่เพียงพออาจเนื่องมาจากในช่วง 1 - 3 ปีที่ผ่านมา มีการขยายตัวทางด้านการเข้าเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลสูงมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมด้วย ทำให้มีผู้ต้องการเรียนต่อจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพิ่มขึ้น ฉะนั้นทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจึงควรให้การดูแลเกี่ยวกับการจัดสถานที่พบกลุ่มให้นักศึกษาอย่างเพียงพอ รวมทั้งการจัดวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาผู้ที่ยึดตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัย พบว่า ความคาดหวังในการเรียนการศึกษายกสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอว่า

1.1 ในด้านการเรียนการสอน หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล กรมการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอควรมีการจัดให้ความรู้ คำแนะนำ ปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่างละเอียดเกี่ยวกับเรื่องวิธีเรียน สื่อประกอบการเรียน การพบกลุ่ม นอกจากนี้ในกิจกรรมการพบกลุ่มแต่ละครั้ง โดยเฉพาะในการสอนเนื้อหาวิชาหลัก ๆ ครูประจำกลุ่มควรให้ความสำคัญกับ

การอธิบายและสรุปเนื้อหาเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น

1.2 ในการจัดบุคคลให้เป็นครูประจำกลุ่ม การประเมินคุณลักษณะผู้ที่จะมาเป็นครูประจำกลุ่ม โดยเน้นความสำคัญด้านความเข้าใจตนเองเป็นอันดับแรก ด้านทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอันดับสอง และความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่เป็นอันดับสาม และในการจัดประชุมสัมมนาครูประจำกลุ่ม ควรนำข้อเสนอแนะของนักการศึกษาตอบทบทวนของครูประจำกลุ่มไปประชุมชี้แจงให้ทราบและตระหนักถึงความสำคัญ เช่น การเข้าสอนตรงเวลา มีตารางแผนและเตรียมการสอนอย่างดี

1.3 ในด้านการพบกลุ่ม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ควรจะพิจารณาเรื่องการจัดหาสถานที่พบกลุ่มให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ให้มีจำนวนห้องเพียงพอ สถานที่กว้างขวางเหมาะสม วัสดุอุปกรณ์สำหรับกลุ่มการเรียน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ จะต้องจัดหาให้เพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้ได้จำกัดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักศึกษาที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง จึงได้ข้อมูลจากนักศึกษาเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ควรจะได้มีการขยายขอบเขตการศึกษาไปยังกลุ่มอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 การวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยประเมินผลการจัดการเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ตามตัวแปรด้านเนื้อหา การเรียนการสอนและสื่อประกอบการเรียน

2.3 ควรทำวิจัยการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ด้านกฎหมายและทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล จังหวัดระยอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2528.
- กร สกาว. "การศึกษาระบบเปิดกับการศึกษาทางไกล," การศึกษานอกโรงเรียน. 21(120) : 56-60 ; มิถุนายน - กรกฎาคม 2529.
- กาญจนา จวรรณกุล. การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนและการสอนของโปรแกรมการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญกับการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับ 3 ในโรงงาน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521. อัดสำเนา.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. คู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ การเรียนทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, 2533.
- _____. คู่มือดำเนินงานแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2537 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2538). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2538.
- _____. โครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลียงเชียง, 2536.
- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง, ศูนย์. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2540. ระยอง. : 2540. อัดสำเนา.
- การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก, ศูนย์. คู่มือการจัดกิจกรรมการพบกลุ่มตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ. ระยอง : 2532. อัดสำเนา
- การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก, ศูนย์. แผนปฏิบัติงานศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ภาคตะวันออกประจำปีงบประมาณ 2539. ระยอง : 2539. อัดสำเนา.
- ขวัญหทัย จารุจินดา. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความคาดหวังในการดำรงชีวิตในสังคมหลัง จบการศึกษาของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล. แพร่ : โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์พัฒนาบุคลากรการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2538.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : อรรถพลการพิมพ์, 2539.
- จิรศักดิ์ โรจนเสน. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูประจำกลุ่ม ตามทัศนะของนักศึกษาทางไกล ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. "เป้าหมายแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ : ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2539," เดลินิวส์. 10 ; 23 สิงหาคม, 16 กันยายน 2539.

ชัยขงค์ พรหมวงศ์. "ระบบการสอนทางไกลกับการศึกษาระบบเปิด," การศึกษานอกโรงเรียน. 21 : 19 - 20 ; มิถุนายน-กรกฎาคม 2527.

เชียรศรี วิวิธสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน : เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ชำนาญ นิสารัตน์. "การศึกษาผู้ใหญ่ในโรงงานอุตสาหกรรม," ใน รวมบทความการศึกษาผู้ใหญ่ เล่ม 2. หน้า 222-224. กรุงเทพฯ : กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2518.

เทคโนโลยีทางการศึกษา, ศูนย์. คู่มือดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญการเรียนทางไกล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

ทรงวุฒิ วัฒนขจร. องค์ประกอบที่มุ่งใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา ประเภทวิดิเรียนด้วยตนเอง ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

นงคราญ วงษ์ศรี. การศึกษาการใช้สื่อการเรียนของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

นวลจันทร์ เพิ่มพูนรัตนกุล. ความคาดหวังต่อการเข้าศึกษาของผู้นำท้องถิ่นในโครงการยกระดับความรู้พื้นฐาน สำหรับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้นำท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

นวลฉวี สุขหลาย. ทัศนคติและความคาดหวังของนักศึกษาวิชาเอกการพัฒนาชุมชนในวิทยาลัยครูที่มีต่อการพัฒนาชุมชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.

- นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- บวร พุทธวณะ. การศึกษาความต้องการทางการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีในจังหวัดสมุทรสาคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- บัญญัติ ครุฑพุ่ม. ความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลต่อการจัดกิจกรรมพบกลุ่มตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2539 ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- เบ็ญจพร ไข่เทียมศิลป์. บทบาทที่คาดหวังและที่ปฏิบัติจริงของผู้สอนการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ตามทัศนะของเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนผู้บริหารผู้สอนและนักศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- พรรณทิพา งามสม. ความต้องการการศึกษานอกระบบโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงงานทอผ้าไทยเทยน์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.
- พัชรา สังข์ศรี. การศึกษาปัญหาในการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีเรียนทางไกลของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเขตอุตสาหกรรมชายฝั่งตะวันออก. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2531.
- วิจิตร ภักดีรัตน์. สรุปผลการประชุมสัมมนานักการศึกษาทางไกลและผู้เกี่ยวข้อง ครั้งที่ 1 แนวโน้มการศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ : กรมศาสนา, 2530.
- วิจิตร ศรีสอาน. การศึกษาทางไกล. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.

- วิชัย จันทระเกษม. รูปแบบการจัดกิจกรรมพบกลุ่มที่พึงพอใจของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอวารินชำราบ, 2538. อัดสำเนา
- วิจิต แสงทอง. "การวางแผนการศึกษากับแรงงานในประเทศไทย," แรงงานสัมพันธ์ 16 . มีนาคม 2517.
- วิรัช กุมพทาส. รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- วรรณพ ทองบรรจบ. ความต้องการรับบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดปทุมธานี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- ศรีสวรรค์ แสงวิจิตร. รูปแบบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้ผู้ใช้งานในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531. อัดสำเนา.
- ศิวาภรณ์ เรือศรีจันทร์. ความคิดเห็นของนักศึกษาทางไกลระดับมัธยมศึกษาที่มีต่อกิจกรรมพบกลุ่มของจังหวัดกำแพงเพชร. พิษณุโลก : รายงานการวิจัยโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์พัฒนานุเคราะห์การศึกษานอกโรงเรียนมหาวิทยาลัยนเรศวร, 2538. อัดสำเนา.
- สมพร ใจฟุ้ง. การบริหารโครงการโรงเรียนในโรงงาน. วิทยานิพนธ์ รัฐ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521. อัดสำเนา.
- สำนักงานจังหวัดระยอง. บรรยายสรุปราชการจังหวัดระยอง 2537-2538. ระยอง : 2538.
- สิริกาญจน์ วีระพันธ์. ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนของผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2535. อัดสำเนา.
- สิรินาฏ ราชเคิม. การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 3. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สุณีย์ ชีรดากร. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2525.
- สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2538.
- อมรรณ จามน้อยพรหม. มูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษามหาวิทยาลัยระดับ 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.
- อรพรรณ สมานทรัพย์. บทบาทที่คาดหวังและที่ปฏิบัติจริงในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษามหาวิทยาลัยแบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- อรรถพ จินะวัฒน์. ความคิดเห็นของผู้ใช้แรงงาน นายจ้างและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- อนันต์ ศรีอนันต์. ความต้องการการพบกลุ่มของผู้เรียนการศึกษามหาวิทยาลัยแบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3 - 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- อัมพร ถิ่นประเทศ. แรงจูงใจในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล จังหวัดปทุมธานี. ปทุมธานี : โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2538. อัดสำเนา.
- อัญชลี โภคพูน. ความต้องการการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. ถ่ายเอกสาร.
- อัญมณี บุรณกานนท์. การศึกษานอกระบบของลูกจ้างไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526. อัดสำเนา.
- อาคม ใจแก้ว. การศึกษามหาวิทยาลัยสำหรับผู้ใช้แรงงาน : ศึกษากรณีการจัดสวัสดิการในโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.
- อาชญญา สิริยานนท์. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยสายอาชีพที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

- อานนท์ ผกากรอง. ความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศศ. ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- อุดมพร ดันตนะรัตน์. ความคาดหวังด้านอาชีพของเด็กในทัศนะของผู้ปกครองและเด็กหมู่บ้านอพยพโครงการเชื่อมเขี้ยวหาลาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.
- อุตสาหกรรมจังหวัดระยอง, สำนักงาน. ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ปี 2538. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2538.
- อุบล ทศนโกวิท. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการพบกลุ่มของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตการศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- อุษา เทียนทอง. ลักษณะการจัดกิจกรรมพบกลุ่มการศึกษานักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- เอกศักดิ์ เจษฎาภิบาล. สภาพความต้องการและทัศนคติของผู้ใช้แรงงานต่องานสังคมสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.
- Coombs, Phillip H. Attacking Rural Poverty : How Nonformal Education Can Help. Baltimore : The John Hopkins University Press, 1974.
- Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1970.
- Darkenwald, Gordon G. and Sharan B. Merriam. Adult Education : Formation of Practice. New York : Harper & Row Publishers, 1982.
- Holmberg, B. Status and Trends of Distance Education. New York : Nichols Publishing Company, 1981.
- Houle, Cyril O. The Inquiring Mind. Madison, Wisc.,: University of Wisconsin Press, 1961.

- John Herbert, "Development of a Life Quality Inventory, " Dissertation Abstract International. 35 : 572-B ; July, 1974.
- Kidd, Jame Robbins. How Adult Learn. New York : Association Press, 1973.
- Morstain, Barry R. and John C. Smart "Reasons for Participation in Adult Education Courses : A Multivariate Analysis of Group Difference, "Adult Education. Vol.24. No.3. 1974.
- Murry, H.A. Exploration in Personality. New York : Science Edition, Inc., 1968.
- Turner, J.H. The Structure of Sociological Theory. 3rd ed. Homewood Illinois : Darsey Press, 1982.
- Vroom, Victor H. Management and Motivation. Harmondworth : Penguin books Ltd., 1970.
- Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd ed. Tokyo : A Harpar International, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล
ของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคาดหวังในการเรียนการศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดระยอง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) จำนวน 8 ข้อ
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังในการเรียนของนักศึกษาสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ที่เป็นผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบให้ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความ

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. อายุ

- ☐ น้อยกว่า 18 ปี
☐ 18 - 25 ปี
☐ มากกว่า 25 ปี

3. สถานภาพการสมรส

- ☐ โสด
☐ สมรส

4. ระดับการศึกษา

- ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

5. รายได้ต่อเดือน

- ☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท
☐ 3,001 - 6,000 บาท
☐ 6,001 บาท ขึ้นไป

6. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ☐ น้อยกว่า 3 ปี
☐ 3 - 6 ปี
☐ มากกว่า 6 ปี

7. ขนาดโรงงานที่ทำงาน

- ☐ โรงงานขนาดเล็ก
- ☐ โรงงานขนาดกลาง
- ☐ โรงงานขนาดใหญ่

8. ประเภทอุตสาหกรรมที่ทำงาน

- ☐ อุตสาหกรรมแปรรูป
- ☐ อุตสาหกรรมก่อสร้าง
- ☐ อุตสาหกรรมเคมีและพลาสติก
- ☐ อุตสาหกรรมบริการ
- ☐ อุตสาหกรรมอื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 ความคาดหวังในการศึกษาสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน
อุตสาหกรรม ด้านการเรียนการสอน ด้านบทบาทครูประจำกลุ่มและด้านการนำ
ความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ความคาดหวังในการศึกษา	ระดับความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความคาดหวังด้านการเรียนการสอน					
1. นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการพบกลุ่ม.....					
2. นักศึกษามีโอกาสซักถามปัญหาในขณะที่มีการพบกลุ่ม.....					
3. การจัดกิจกรรมการเรียนควรคำนึงถึงปัญหาและ ความต้องการของนักศึกษา					
4. นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในกลุ่ม.....					
5. นักศึกษาสามารถเลือกเรียนตามหมวดวิชาที่ตนเองสนใจ.....					
6. การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาอภิปรายหรือสาธิต กิจกรรมใหม่ ๆ ให้แก่นักศึกษาในระหว่างการพบกลุ่ม.....					
7. นำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมปัจจุบันมาให้นักศึกษา อภิปรายเพื่อฝึกทักษะการคิดและหาวิธีแก้ปัญหา					
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมมือกันกันแสวงหาความรู้ การแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นประสบการณ์ ทักษะและ มีส่วนร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม					
9. สื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนวิธีเรียนทางไกล เช่น สื่อ เอกสาร แบบเรียนหรือชุดวิชา รายการวิทยุ,โทรทัศน์ ผ่านดาวเทียมและวีดิทัศน์ มีความชัดเจนเข้าใจง่ายและ สะดวกในการค้นคว้า					
10. เนื้อหาวิชาและกิจกรรมสอดคล้องกับสภาพชีวิต ประจำวันของนักศึกษา					

ความคาดหวังในการศึกษา	ระดับความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. ได้รับความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป					
12. ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่					
13. ได้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน					
14. ได้รับความรู้เรื่องกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน.....					
15. ได้รับความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรที่สำคัญในประเทศ					
16. ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม					
17. ได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ของประเทศ					
18. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยจากสารพิษและ โรคติดต่อที่ร้ายแรง					
19. มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิทยาการและขอบข่ายของงาน อุตสาหกรรม					
20. มีความรู้และทักษะด้านการพัฒนาตนเองเพื่องานอาชีพ.....					
ความคาดหวังด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม					
1. ครูเป็นผู้แนะแนวทางในการเรียนตามหลักสูตรได้ชัดเจน.....					
2. ครูสามารถสอนเสริมวิชาสามัญ เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ได้					
3. ให้การแนะแนวในการวางแผนการเรียนแก่นักศึกษาทุกคน					
4. ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนได้ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของนักศึกษา					
5. ครูสามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาต่าง ๆ ได้.....					
6. ครูสามารถแนะนำหรือกระตุ้นให้นักศึกษากล้าแสดงออก มากขึ้น					
7. สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ปัญหาด้านการเรียน ของนักศึกษาได้					

ความคาดหวังในการศึกษา	ระดับความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ให้คำแนะนำในการประยุกต์ใช้ความรู้จากบทเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี					
9. ให้ข้อสรุปที่เป็นเนื้อหาสาระสำคัญแต่ละวิชาในตอนท้ายของการพบกลุ่มแต่ละครั้ง					
10. มีความประพฤติส่วนตัวเรียบร้อย เหมาะสมต่อการเป็นครู					
11. รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างมีวิจารณญาณ					
12. ให้คะแนนระหว่างภาคเรียนอย่างมีหลักเกณฑ์ ถูกต้องและยุติธรรมตามกระบวนการวัดผล					
13. เปิดโอกาสให้นักศึกษาพูดคุย ปรีกษาปัญหาส่วนตัวด้วยความเต็มใจ					
14. เข้าใจความต้องการและปัญหาของนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่					
15. สามารถตอบปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับการเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ได้อย่างชัดเจน					
16. ให้การแนะนำวิธีการศึกษด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ					
17. มีความมั่นคงทางอารมณ์ สุขุมรอบคอบ ใช้เหตุผลตัดสินใจ					
18. ครูให้การแนะนำตำรา เอกสารต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา					
19. แนะนำหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าและแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือ โทรทัศน์ การทัศนศึกษา					
20. ครูได้ปฏิบัติตนเป็นกันเองกับผู้เรียนและช่วยเหลือการเรียนรู้ได้					
ความคาดหวังด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต					
1. สามารถนำความรู้ไปใช้เสริมสร้างพละนาบให้แข็งแรงและมีสุขภาพดีขึ้น					
2. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					

ความคาดหวังในการศึกษา	ระดับความคาดหวัง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอาชีพ					
4. นำประสบการณ์จากการเรียนมาเพิ่มคุณภาพในการทำงาน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น					
5. สามารถพัฒนาความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชน					
6. มีความสามารถในการเลือกที่อยู่อาศัยในสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสม					
7. การศึกษาช่วยพัฒนาจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมและ วัฒนธรรมมากขึ้น					
8. มีความรับผิดชอบในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ในปัจจุบันได้มากขึ้น.....					
9. มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายมากขึ้น					
10. สามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเองหรือเลื่อนตำแหน่งงาน					
11. สามารถนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์					
12. สามารถหาแนวทางในการเพิ่มผลผลิตเพื่อเพิ่มรายได้ ให้ครอบครัวมากขึ้น					
13. มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่ มากขึ้น					
14. มีทักษะในการพัฒนาอาชีพได้ดียิ่งขึ้น ทำให้มีความเป็นอยู่ ดีขึ้น					
15. รู้จักเคารพสิทธิ หน้าที่ของตนเองและผู้อื่น สามารถ แก้ปัญหาและข้อขัดแย้งด้วยวิธีแห่งปัญญา					
16. สามารถนำประสบการณ์จากการพบกลุ่มมาประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวัน					
17. นำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับคุณสมบัติของ ผู้รับจ้างที่นายจ้างต้องการ					
18. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง					
19. แนะนำความรู้และสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ร่วมงานได้					
20. มีแนวทางในการพัฒนาอาชีพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรตแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของท่าน
ในการเรียนการศึกษาสาขาสามัญ วิธีเรียนทางไกล

1. ด้านการเรียนการสอน

[illegible]

2. ด้านบทบาทครูประจำกลุ่ม

This image shows a single sheet of white paper with ten horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

"ขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้"

(นางสมลักษณ์ เพชรช่วย)

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รศ. ดร.สมประสงค์ วิทย์เกียรติ	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. นายบุญส่ง กุวรากุล	ผู้อำนวยการศูนย์ทางไกลไทยคม
กรมการศึกษานอกโรงเรียน
3. นางสาววราภรณ์ ศิริวรรณ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร 2

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสมลักษณ์ เพชรช่วย
เกิดวันที่	19 กุมภาพันธ์ 2492
สถานที่เกิด	ตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 7/50 หมู่ 3 ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2507	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีระยองบุญศิริบำเพ็ญ จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2510	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ป.กศ. ต้น) วิทยาลัยครูธนบุรี กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2513	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.กศ. สูง) วิทยาลัยครูจันทระเกษม กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2518	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2540	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2514	โรงเรียนบ้านมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2523	โรงเรียนวัดหนองกระบอก อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2528	สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเมืองระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2530	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
พ.ศ. 2537	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง